

Kuadri i Investimeve në Ballkanin Perëndimor
Instrumenti i Përgatitjes së Projekteve në Infrastrukturë
Asistenca Teknike 6 (IPF6)
TA 2016032 R0 IPA

WB16-ALB-TRA-01
Projekti i Zbatimit për Rehabilitimin e Linjës Hekurudhore
Vorë – Hani i Hotit
Shqipëri
PLANI I MENAXHIMIT DHE MONITORIMIT TE MJEDISIT
rishikuar Korrik 2022

IPF6 Consortium

KUADRI I INVESTIMEVE TË BALLKANIT PERËNDIMOR (WBIF)

Asistenca Teknike për Përgatitjen e Projekteve në Infrastrukturë 6 (IPF6)

TA 2016032 R0 IPA

Titulli i nën-projektit

Projekti i Zbatimit për Rehabilitimin e Linjës Hekurudhore Vorë – Hani i Hotit, Shqipëri

WB16-ALB-TRA-01

PLANI I MENAXHIMIT DHE MONITORIMIT TE MJEDISIT

Varianti	Data	Përgatiti	Kontrolluar	Aprovuar	Komente
V.01	Mars 2021	Ardian Shehu Ledina Gjijnuri Taulant Bino	Hector Martinez	Aristides Karlaftis	Draft për komente
V.02	Korrik 2021	Ardian Shehu Ledina Gjijnuri Taulant Bino	Hector Martinez	Aristides Karlaftis	Miratuar
V.03	Korrik 2022	Abkons	Redion Biba/ Eriola Kurti		Draft i rishikuar për komente

Instrumenti i Përgatitjes së Projekteve në Infrastrukturë (IPF) është një instrument i asistencës teknike të Kuadrit të Investimeve të Ballkanit Perëndimor (WBIF), një iniciativë e përbashkët e Bashkimit Evropian, institucioneve financiare ndërkombëtare, donatorëve dypalësh dhe qeverive të Ballkanit Perëndimor e cila mbështet zhvillimin socio-ekonomik dhe anëtarësimin në BE të gjithë Ballkanin Perëndimor përmes sigurimit të financimit dhe asistencës teknike për investime strategjike në infrastrukturë. Kjo asistencë teknike financohet me fondet e BE-së.

PERMBAJTJA

1	HYRJE.....	9
1.1	HISTORIKU.....	9
1.2	STUDIMI I VNMS-SË DHE DOKUMENTI AKTUAL.....	10
1.2.1	<i>Procesi i VNMS-së dhe PMMS</i>	10
1.2.2	<i>Paketa e kërkuar e studimit të VNMS për Projektin</i>	11
1.3	QËLLIMI I KËTIJ DOKUMENTI	11
2	PLANI I MENAXHIMIT TË MJEDISIT.....	12
2.1	QËLLIMI DHE OBJEKTIVAT	12
2.2	DETYRAT/ROLI DHE PËRGJEGJESITË	12
2.2.1	<i>Zhvilluesi dhe përgjegjës të tjerë të projektit</i>	12
2.2.2	<i>Kontraktuesi</i>	12
2.2.3	<i>Rishikimi dhe amendimi/perditesimi i PMM</i>	14
2.3	PLANI I MENAXHIMIT TË MJEDISIT	14
2.3.1	<i>Permbajtja e planit të menaxhimit mjedisor dhe social</i>	14
2.3.2	<i>Strategjia e masave zbutëse</i>	15
2.3.3	<i>Plane specifike menaxhimi</i>	15
3	PLANI I MONITORIMIT TË MJEDISIT	34
3.1	LINJAT KRYESORE TË PLANIT TË MONITORIMIT TË MJEDISIT	34
4	VEPRIMTARITË KRYESORE TË PLANIT TË MENAXHIMIT E MONITORIMIT TË MJEDISIT	34
4.1	MASAT KRYESORE PËR ZBUTJEN E NDIKIMEVE NË MJEDIS	34
4.2	AKTIVITETET KRYESORE MONITORUESE	34

Lista e tabelave

Table 2.1_Lista e nen-planeve specifike të propozuara nga Konsulenti gjatë përgatitjes së VNM-se	15
Table 3.1_Përmbledhje e masave zbutëse gjatë parandertimit dhe ndërtimit	36
Table 3.2_Përmbledhje e masave zbutëse gjatë funksionimit dhe mirëmbajtjes së hekurudhës.....	67
Table 3.3_Veprimtaria monitoruese gjatë fazave të parandertimit dhe ndërtimit të hekurudhës.....	85
Table 3.4_Veprimtaria vëzhguese/monitoruese gjatë funksionimit dhe mirëmbajtjes së hekurudhës....	99

Lista e figurave

Figure 1.1_Skema e rrjetit të linjës hekurudhore shqiptare	9
--	---

PËRMBLEDHJE E TË DHËNAVE TË NËN-PROJEKTIT

VEPRIMI	Zbatimi i nën-projektit
KODI I PROJEKTIT	WB16-ALB-TRA-01
PËRFITUESI	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjise, Shqipëri Hekurudha Shqiptare
SEKTORI	Transport
VENDI	Shqipëri
Institucioni financiar kryesor	Banka Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim
Miratimi nga AK	12 dhjetor 2018
Data e fillimit	20 dhjetor 2018
Data e përfundimit	25 qershor 2021

LISTA E SHKURTESAVE

Shkurtesa	Përshkrimi
m.n.d.	mbi nivelin e detit
AK	Autoriteti Kontraktues
AIC	Korridori Adriatiko – Jonian
AKM	Agjensia Kombëtare e Mjedisit
AKPT	Agjensia Kombëtare e Planifikimit të Territorit
BE	Bashkimi Evropian
BERZH	Banka Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim
Gg	10 ⁹ g (njësia ekuivalente për të matur CO ₂)
GHG	Gazrat Serë (emetimet)
HEC	Hidrocentral
HSH	Hekurudha Shqiptare
IAP	Gazsjellësi Joniano – Adriatik
IFN	Institucioni Financiar Ndërkombëtar
IHM	Instituti i Hidrometeorologjisë
IPF	Instrumenti Lehtësues i Përgatitjes së Projekteve në Infrastrukturë
KESH	Korporata Elektroenergjitike Shqiptare
KKPT	Këshilli Kombëtar i Planifikimit të Territorit
MKS-64	Shkalla Mercalli 64 – e përdorur për intensitetin sizmik
MTE	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit
OSHEE	Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektorike
PMMM	Plani i Menaxhimit dhe Monitorimit të Mjedisit
PVB - BAP	Pani i Veprimit për Biodiversitetin – Biodiversity Action Plan
PZ	Projekti i zbatimit

Shkurtesa	Përshkrimi
RMN	Rezervat i Menaxhuar Natyror
SEMTH	Sistemi Evropian i Menaxhimit të Trafikut Hekurudhor
SEMTH	Sistemi Evropian i Menaxhimit të Trafikut Hekurudhor
VKM	Vendim i Këshillit të Ministrave
VNM	Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis
VNMS	Vlerësimi i Ndikimit Mjedisor dhe Social
ZM	Zonë e Mbrojtur
WBIF	Kuadri i Investimeve në Ballkanin Perëndimor

1 Hyrje

“Projektimi i Detajuar (PD) dhe Studimi i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis për Rehabilitimin e linjës hekurudhore Vorë - Hani i Hotit, Shqipëri” (i quajtur më poshtë “Projekti”), është përgatitur nga konsorciumi SUEZ - IPF6 (i quajtur më poshtë “Konsulentit”).

Projekti është pjesë e zgjerimit indikativ të Rrjetit Kryesor TEN-T në Ballkanin Perëndimor. Kjo është lidhja hekurudhore ndërkombëtare e Shqipërisë me rrjetet hekurudhore rajonale dhe evropiane përmes Korridorit X panevropian.

Promotori është Ministria e Infrastrukturës, Energjisë (MIE), agjencia e zbatimit është Hekurudhat Shqiptare (HSH), dhe IFI drejtues është Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim (BERZH).

Sipas kërkesave kombëtare, të BE-së dhe BERZH-it, Projekti duhet t'i nënshtrohet një procesi gjithëpërfshirës të VNMS-së.

Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social – PMMS (ky dokument), është pjesë e paketës së studimit të VNMS-së për Projektin.

1.1 Historiku

Linja hekurudhore Vorë - Hani i Hotit, e cila është rreth 120 km e gjatë, është ndërtuar në dy faza: nga Vorë në Laç në fillim të viteve 1960, ndërsa nga Laçi në kufirin shtetëror SH/MZ në vitin 1985.

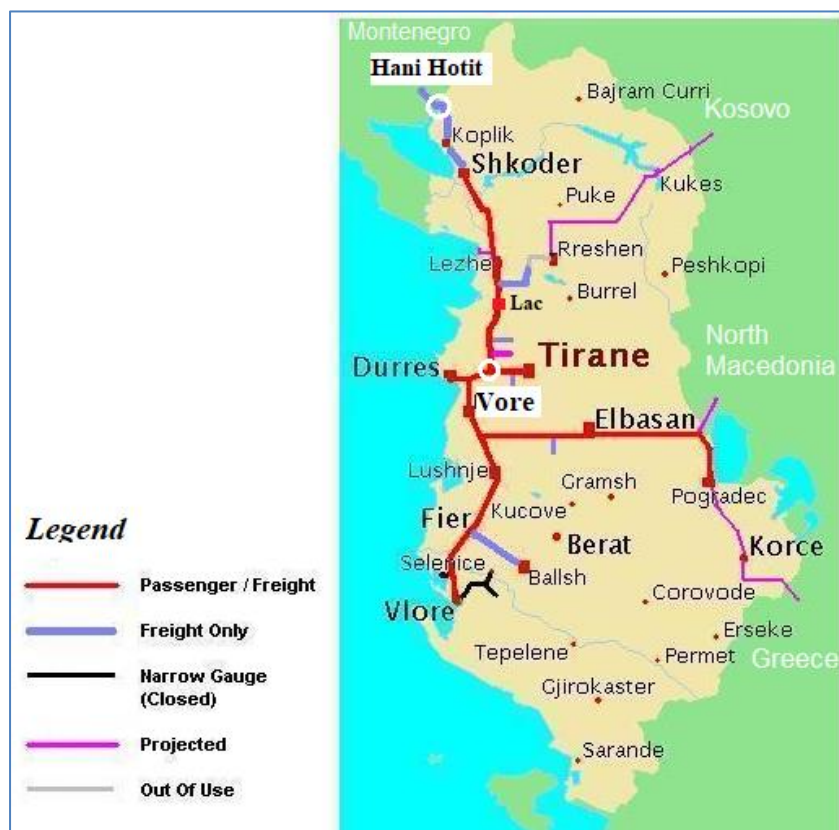

Figure 1.1_ Skema e rrjetit të linjës hekurudhore shqiptare

Infrastruktura e pistës është në gjendje të keqe për shkak të mungesës së mirëmbajtjes. Shpejtësia maksimale e funksionimit të trenit është 40 km/h. Në disa seksione hekurudhore, ajo është më e ulët

se 20 km/h. Përveç kushteve të trasesë, kufizimet e shpejtësisë së trenave rrjedhin edhe nga kalimet e shpeshta të paautorizuara në nivel. Sistemi i sinjalizimit, i dëmtuar gjatë periudhave të trazirave në 1991 dhe 1997, është pothuajse inekzistent. Shërbimet e transportit të mallrave janë të dobëta me kohë të gjata udhëtimi dhe kërkesë të ulët.

Komunikimi ndërmjet stacioneve realizohet nëpërmjet radios. Nuk ka një sistem të kontrolluar sigurie për lëvizjen e trenave përgjatë linjës, gjë që rrit rrezikun e aksidenteve. Ndërsa gjeometria e shtrirjes është mjaft e mirë.

Së fundmi, tërmeti i datës 26.11.2019 ka ndërprerë funksionimin e kësaj linje hekurudhore për shkak të dëmtimeve të mëdha të shkaktuara në urën e lumit Ishmi, në km 35+100 të linjës.

1.2 Studimi i VNMS-së dhe dokumenti aktual

1.2.1 Procesi i VNMS-së dhe PMMS

Projekti i propozuar ka ndjekur një proces VNMS (kategoria A e BERZH; VNM e plotë sipas rregulloreve shqiptare; VNM gjithëpërfshirëse sipas Direktivës së VNM). VNMS përshkruan komponentët dhe aktivitetet e projektit, receptorët mjedisorë dhe socialë që mund të ndikohen nga Projekti, si dhe ndikimet e mundshme në këta receptorë. VNMS propozon një sërë veprimesh për të shmangur/anuluar/zbutur/kompensuar efektet e mundshme negative dhe, kudo që është e mundur, për të përmirësuar mjedisin ekzistues. Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social përmbledh opsionet më të mira praktike për të adresuar çështjet e identifikuara mjedisore dhe sociale.

Procesi i VNMS-së përfshin hapat e mëposhtëm dhe detyrat kryesore.

Fazat e procesit të VNMS-së dhe detyrat kryesore që lidhen me to

No	Faza e procesit të VNMS-së dhe detyrat kryesore
1	Shqyrtimi (sipas rastit)
2	Përcaktimi i fushëveprimit (sipas rastit)
3	Përgatitja e raportit të VNM

Autoriteti Kompetent (AKM) vendos nëse kërkohet një VNM dhe nëse kërkohet, atëherë cili nivel vlerësimi kërkohet
<ul style="list-style-type: none"> Identifikon çështjet dhe ndikimet kryesore, përmbajtjen dhe shtrirjen e vlerësimit, dhe specifikon informacionin që do të përfshihet në Raportin e VNM-së, Përgatitja e ToR për VNM
Raporti i VNM përfshin 1: <ul style="list-style-type: none"> Informacionin mbi projektin, Informacionin bazë; Ndikimet e mundshme të rëndësishme; Alternativat e propozuara; Masat zbutëse; dhe a

¹ Annex IV of the EIA Directive 2011/92/EU as amended

		<ul style="list-style-type: none"> • Përmbledhje jo-teknike
4	Informim dhe konsultim	<ul style="list-style-type: none"> • Raporti i VNM konsultohet me publikun dhe palët e interesuara; • VNM përmirësohet aty ku është e nevojshme, në varësi të informacionit të konsultimeve
5	Pëlqimi vendimmarrje për dhe zhvillim	Bazuar në raportin e VNM-së dhe rezultatet e konsultimit, Autoriteti Kompetent (Ministria e Turizmit dhe Mjedisit – MT) vendos nëse projekti shkakton efekte të rëndësishme mjedisore. MTPT përfshin opinionin e saj në vendimin përfundimtar të Pëlqimit Zhvillimor.
6	Informacion mbi Pëlqimin Zhvillimor	Informimi i publikut mbi vendimin e Pëlqimit Zhvillimor.
7	Monitorimi (sipas rastit)	Gjatë ndërtimit dhe funksionimit, zhvilluesi duhet të monitorojë efektet e rëndësishme negative të identifikuar, si dhe masat e propozuara zbutëse

Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social është përfshirë në pikën tre të tabelës së mësipërme. Ai duhet të jetë në përputhje me politikën mjedisore dhe sociale të huadhënësit (BERZH), rregulloret shqiptare dhe Praktikën e Mirë Ndërkombëtare (PMN).

1.2.2 Paketa e kërkuar e studimit të VNMS për Projektin

Konsulenti po përgatit dokumentet e mëposhtme si pjesë e paketës së studimit të VNMS-së për të përmbushur dispozitat ToR, PR-të e Politikës Mjedisore dhe Sociale të BERZH-it (2019), rregulloret e BE-së dhe ato kombëtare të VNM-së:

- Raporti i fushëveprimit të VNMS-së;
- Raporti i VNMS-së;
- Përmbledhje jo-teknike (PJT);
- Plani i Veprimit Mjedisor dhe Social (PVMS);
- Plani i Angazhimit të Palëve të Interesit (PAPI);
- Korniza e marrjes së tokës dhe restaurimit të mjeteve të jetesës;
- Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social (PMMS) – ky dokument; dhe a
- Tabela Përmbledhëse e Pajtuëshmërisë së Projektit (kundër KP të BERZH).

1.3 Qëllimi i këtij dokumenti

Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social përbëhet nga një sërë kriteresh menaxhimi dhe masash zbutëse që synojnë zbatimin dhe zhvillimin e suksesshëm të projektit. Zbatimi nga palët e treta kërkon që PMMS të jetë mjaftueshëm i qartë për këto kriterë.

2 Plani i Menaxhimit të Mjedisit

2.1 Qëllimi dhe Objektivat

Bazuar në gjetjet e studimit të VNM-së, Konsulenti, në koordinim me përfituesit, do të shqyrtojë strategjitë/opsionet më të mira praktike për të zgjidhur çështjet e identifikuarat mjedisore dhe sociale. Kjo do të rezultojë në zhvillimin e një Sistemi të Menaxhimit Mjedisor dhe Social, të shprehur qartë dhe lehtësisht të monitorueshëm që do të shërbejë si një dokument kuadër për përgatitjen e një Plani të detajuar të Menaxhimit Mjedisor dhe Social (PMMS) dhe një Plan Veprimi Mjedisor dhe Social (PVMS - ESAP) për çdo fazë të zhvillimit të projektit. Ngjashëm me PMM, PVMS përgatitet si dokument i veçantë. PMM përfshin edhe monitorimin e çështjeve mjedisore dhe sociale. PMM duhet të zhvillohet në përputhje me PR1 të BERZH-it, meqenese projekti financohet nga kjo banke.

PMM synon sa vijon:

- të specifikojë ndikimet e parashikuara mjedisore dhe sociale dhe strategjitë/masat zbutëse përkatëse në çdo fazë të aktiviteteve të projektit;
- siguron zbatimin e saktë të masave zbutëse, duke i monitoruar ato; dhe
- Të identifikojë organet përgjegjëse për aktivitetet e monitorimit.
- PMM përbëhet nga një Plan Menaxhimi Mjedisor dhe Social dhe nga një Plan Monitorimi Mjedisor dhe Social.

2.2 Detyrat/roli dhe përgjegjësitë

Ky nenkapitull parashikon rolet dhe përgjegjësitë nga faza e para-ndërtimit deri në atë të çmontimit.

2.2.1 Zhvilluesi dhe përgjegjës të tjerë të projektit

MIE është përgjegjëse për zbatimin e PMM, përgatitja e të cilit synon të sigurojë zbatimin efektiv të strategjive dhe masave zbutëse, angazhimin e palëve të interesuara dhe kërkesa të tjera mjedisore dhe sociale. Ky zbatim duhet të jetë në përputhje me standardet përkatëse kombëtare, të BE-së, BERZH-it dhe standardeve të tjera ndërkombëtare. Aktivitetet e kontraktorëve do të monitorohen dhe auditohen në përputhje me Programin e Monitorimit, i cili përfshin të gjitha fazat e zhvillimit të Projektit. Rezultatet e monitorimit do të jenë në dispozicion për inspektim nga përfaqësuesit e Kontraktorëve dhe Autoriteteve Shqiptare.

HSH duhet të angazhojë një staf të specializuar për të ndërmarrë hapat e nevojshëm për të kontrolluar zbatimin e masave, strategjive dhe vendimeve të përshtatshme zbutëse, siç përcaktohet në kontratën e punimeve të ndërtimit dhe lejet përkatëse. Ky kontroll përfshin edhe koordinimin me institucione të tjera shtetërore, si Drejtoria Rajonale për Mbrojtjen e Mjedisit, AKM-ja, Agjencia Rajonale e Zonave të Mbrojtura dhe AKMSH-ja dhe në kuadër të MASH-it, ASA-së në Ministrinë e Kulturës, ARM-ve dhe pushtetit vendor të bashkive të prekura nga aktivitetet e projektit etj.

HSH duhet të zhvillojë mekanizmat e nevojshëm për trajtimin e të gjitha çështjeve të mundshme mjedisore dhe sociale gjatë të gjitha fazave të zhvillimit të projektit. Si zhvillues i projektit, MIE duhet të shërbejë edhe si pikë kontakti për konsultime dhe reagime me të gjithë aktorët e prekur, përfshirë pronarët e tokave dhe publikun.

2.2.2 Kontraktuesi

Kontraktuesi përfaqëson kompaninë e ndërtimit/operimit/çmontimit. Ai do të përgatisë një plan të detajuar në lidhje me strategjitë dhe masat zbutëse që lidhen me të gjitha aktivitetet e projektit, nga parandërtimi tek ndërtimi, funksionimi dhe më tej, te punimet e çmontimit dhe rehabilitimit të mejdist, përfshirë aspektet e pronësisë së tokës, dëmtimet e përkohshme ndaj pronës private, bashkiake, apo pronësinë shtetërore, si dhe çështjet e informimit dhe konsultimit publik. Kontraktori do të sigurojë MIE-s planet dhe procedurat e duhura për miratim përpara fazës së ndërtimit.

Këto plane dhe procedura duhet të zhvillohen në përputhje me aspektet e mëposhtme:

- Legjislacioni, procedurat dhe standardet përkatëse;
- Kontrollat mjedisore dhe socio-ekonomike dhe strategjitë e masat zbutëse të përshkruara në PMS; dhe
- Kodet e sjelljes të kërkuara nga zhvilluesi i projektit (MIE).

Kontraktori duhet të përmbushë një sërë detyrash, duke përfshirë:

- Ndërmarrja e inspektimeve të rregullta mjedisore dhe socio-ekonomike dhe raportimi direkt të zhvilluesi i projektit (MIE);
- Demonstrimi se si kërkesat e PMMS do të sigurohen gjatë zhvillimit të Projektit;
- Demonstrimi i përkushtimit ndaj PMMS në të gjitha nivelet në strukturën e menaxhimit të kontraktorëve duke përfshirë nënkontraktorët; dhe
- Përgatitja e një PMMS të Kontraktorit për detyrat dhe procedurat që duhen ndjekur.

PMM për detyrat dhe procedurat e kontraktorit duhet të përfshijë kryesisht:

- Procedurat mjedisore;
- Organizimi dhe personi përgjegjës për çdo çështje mjedisore dhe menaxheriale, duke përfshirë menaxherin e EHS, mbikëqyrësit e EHS, oficerët e CHS dhe OHS, etj., si dhe detyrat dhe përgjegjësitë e tyre;
- Inspektimi i vendit dhe çështjet e shëndetit dhe sigurisë;
- Të drejtat e punëtorëve dhe kushtet e punës;
- Procedurat e auditimit; dhe
- Procedurat e raportimit.

Përgjegjësitë në fazën e çmontimit janë të ngjashme me ato të parandërtimit dhe të ndërtimit.

HSH dhe kompania/të e ndërtimit do të jenë përgjegjëse për PMM gjatë fazave të para-ndërtimit dhe ndërtimit.

Funksionimi dhe mirëmbajtja e hekurudhës do të jetë nën përgjegjësinë e Hekurudhës Shqiptare – pronar dhe operator. Ligji i propozuar i datës 09.12.2019 parashikon riorganizimin e Hekurudhës Shqiptare në katër shoqëri shtetërore që do të kenë këto përgjegjësi:

- Infrastruktura;
- Transporti i pasagjerëve;
- Transporti i mallrave; dhe
- Mirëmbajtja e mjeteve

Kompania e ngarkuar me infrastrukturën do të jetë përgjegjëse për mirëmbajtjen e linjës hekurudhore, përfshirë trasenë, sistemin e kullimit, urat, sinjalistikën dhe telekomunikacionin, rrethimin, etj.). Ndërsa kompania përgjegjëse për mjetet lëvizëse do të merret me mirëmbajtjen e lokomotivave dhe vagonëve.

2.2.3 Rishikimi dhe amendimi/perditesimi i PMM

MIE do të rishikojë rregullisht PMM-ne, për të reflektuar çdo ndryshim në zbatimin dhe organizimin e projektit. Pas çdo ndryshimi, plani i ndryshuar do të komunikohet të gjitha palëve të interesuara

2.3 Plani i menaxhimit të mjedisit

2.3.1 Permbajtja e planit të menaxhimit mjedisor dhe social

Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social përfshin një varg kriteresh menaxhimi dhe masash zbutëse, të cilat duhet të sigurojnë zbatimin e suksesshëm të projektit. Ato përfshijnë edhe masat institucionale që duhen marrë gjatë zbatimit të projektit, me qëllim eliminimin e ndikimeve negative, kompensimin, ose zbutjen e tyre në nivele të pranueshme.

PMM duhet të sigurojë zbatimin e të gjitha fazave të projektit në përputhje me rregulloret mjedisore dhe sociale shqiptare në fuqi, dhe të BERZH dhe/ose kërkesat e tjera Mjedisore dhe Sociale të IFI-së, si dhe në përputhje me gjetjet e konsultimeve me palët e interesuara.

Zbutja dhe Menaxhimi i Ndikimeve, përfshin kryesisht:

- Parashikimi i burimeve të ndikimeve të mundshme mjedisore dhe sociale;
- Përshkrimi i ndikimeve të mundshme për secilën nga fazat e projektit (projektimi, parandërtimi dhe ndërtimi, funksionimi dhe çmontimi, mbyllja dhe rehabilitimi);
- Vlerësimi i probabilitetit, rëndësisë dhe shtrirjes së ndikimeve të mundshme;
- Sugjerimi i strategjive dhe masave zbutëse përkatëse;
- Përcaktimi i përgjegjësive në të gjitha fazave të zhvillimit të projektit;
- Rregullimi institucional; dhe
- Marrja në konsideratë e mundësisë për të përmirësuar aspektet mjedisore dhe sociale brenda zonës së projektit.

Masat zbutëse të propozuara duhet të përfshihen në planin e veprimit mjedisor dhe social (PVM), i cili është pjesë e paketës së studimit të VNMS-së.

Strategjitë dhe masat zbutëse kanë të bëjnë kryesisht në sa vijon:

- Zbatimi, fillimisht, i parimit të shmangies;
- Të zvogëlojë në maksimum ndikimet negative të pashmangshme gjatë procesit të përzgjedhjes së rrugës, dhe më pas gjatë fazës së projektimit; dhe
- Përcaktimi i strategjive dhe veprimeve zbutëse në përputhje me legjislacionin dhe standardet kombëtare dhe ndërkombëtare;

Aty ku ndikimet nuk mund të shmangen, ato duhet të reduktohen në minimumin e nevojshëm për zbatimin e sigurt të projektit. Aty ku ndikimet e rëndësishme nuk mund të shmangen, të merren

parasysh masa zbutëse që synojnë të kompensojnë ndikimet përmes kompensimit. Gjithashtu do të merren parasysh dhe identifikohen mundësitë për të rritur ndikimet positive të projektit.

2.3.2 Strategjia e masave zbutëse

Table 2.1 dhe 1.3 në fund të këtij dokumenti, japin masat e sugjerura zbutëse gjatë fazave të ndryshme të zhvillimit të projektit.

2.3.3 Plane specifike menaxhimi

Përgatitja e PMM bazohet në një sërë planesh menaxhimi për tema specifike. Secila prej tyre zhvillohet për të trajtuar në holles çështjet kyçe të ndikimeve dhe rreziqeve të mundshme në mjedis. Këto plane konsiderohen si dokumente "të drejtpërdrejta", sepse ato duhet të përditësohen rregullisht me rritjen e cilësisë dhe sasisë së informacionit për zonën e projektit, si dhe me ecurinë e zhvillimit të projektit.

Plane ose nënplane shtesë mund të shtohen për tu marrë me vlerësimin e çdo receptori të ri mjedisor ose ndikimi të identifikuar rishtazi gjatë aktiviteteve të projektit.

Në vijim vijon një listë e planeve specifike të menaxhimit të parashikuara për projektin e propozuar, si dhe një përmbledhje e secilit prej tyre. Lista bazohet në gjetjet e Raportit të VNM-së, si dhe në Politikën Mjedisore dhe Sociale të BERZH-it².

Table 2.1_Lista e nën-planeve specifike të propozuara nga Konsulenti gjatë përgatitjes së VNM-së

Nr.	Nën-plani specifik	Shënim/vërejtje
1	Plani i Angazhimit të Palëve të Interesit / Stakeholders Engagement Plan	Perditesohet gjatë gjithë fazave të zhvillimit të Projektit
2	Korniza e shpronësimeve dhe restaurimit të mjeteve të jetesës/ Land Acquisition and Livelihood Restoration Framework	Përgatitur gjatë Projektit të detajuar dhe VNM
3	Plani i Zhvendosjes	Te përgatitet nga HSH para fillimit të Ndertimit. Te marre parasysh standartet vendase dhe të BERZH
4	Plani i Investimeve Sociale dhe Mjedisore	Është marrë tashmë në konsideratë gjatë hartimit e Projektit. Prandaj nuk ka nevojë për këtë plan.
5	Plani i kontrollit të erozionit dhe sedimentimit	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndertimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
6	Plani i menaxhimit të sipërfaqes së tokës	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndertimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
7	Plani i Menaxhimit të Ujit	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndertimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
8	Plani i kalimit të rrjedhave ujore	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndertimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit

² <https://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html>

Nr.	Nën-plani specifik	Shënim/vërejtje
9.1	Plani i Veprimit për Biodiversitetin	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
9.2	Strategjia e kompensimit/zevendesimit te biodiversitetit / Biodiversity Offset Strategy	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
10	Plani i Menaxhimit të Infrastrukturës dhe Shërbimeve	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
11	Plani i Menaxhimit të Trafikut	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
12	Plani i Menaxhimit të Peizazhit	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
13	Plani i Menaxhimit të Trashëgimisë Kulturore dhe Procedura e Gjetjeve të Rastësishme	Duhet të përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit, rishikohet dhe zbatohet përpara se të kryhet ndonjë aktivitet ndërtimor.
14	Plani i Menaxhimit të Materialeve të Ndërtimit	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
15	Plani i Menaxhimit të Mbetjeve	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
16	Plani i Parandalimit dhe Reagimit ndaj Ndotjes	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
17	Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në Komunitet	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
18	Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në Punë	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
19	Plani i menaxhimit të punës dhe kushteve të punës	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
20	Plani i veprimit në rast emergjence	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
21	Plani i Menaxhimit të i Zinxhirit të Furnitoreve	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së parandërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit
22	Plani i Menaxhimit të Sigurisë	Te përgatitet nga Kontraktuesi para fazes së ndërtimit; Te jete i detyrueshem ne dokumentat e tenderimit

Projekti teknik (shih paragrafin 2.3.3.3 më poshtë) i cili ka marrë tashmë parasysh Planin e Investimeve Sociale dhe Mjedisore (shih pikën nr. 4 në tabelën e mësipërme).

Më poshtë vijon një përshkrim tregues i secilit prej nënplaneve të përfshira në tabelën e mësipërme.

2.3.3.1 Plani i përfshirjes/pjesëmarrjes së aktoreve, vendimarrësve (SEP)

ToR, të miratuara nga BERZH, kërkojnë përgatitjen e Planit të Angazhimit të Palëve të Interesit (SEP), si një dokument i pavarur. SEP pasqyron qasjen e komunikimit dhe konsultimit me palët e interesuara, të identifikuar gjatë gjithë fazave të zhvillimit të projektit. Rregulloret shqiptare kërkojnë që

konsultimi publik të jetë i dokumentuar, por këto kërkesa janë më pak të rrepta se sa ato të BERZH-it. Kështu, SEP u përgatit në përputhje me kërkesat e BERZH-it.

PR 10 e BERZH-it “Zbulimi i informacionit dhe Angazhimi i Palëve të Interesit” flet edhe për karakteristikat dhe objektivat e SEP. Sipas PR 10, angazhimi i palëve të interesuara përfshin elementët e mëposhtëm:

- Identifikimi dhe analiza e palëve të interesuara;
- planifikimi i angazhimit të palëve të interesuara;
- zbulimi i informacionit;
- konsultim kuptimplotë, zbatimi i mekanizmit të ankesave; dhe
- raportim i vazhdueshëm tek aktorët përkatës.

Mekanizmi i ankesave bazohet në shënimin udhëzues të BERZH-it mbi “Menaxhimin e Ankesave”.

Korniza e shpronësimeve dhe restaurimit të mjeteve të jetesës ToR, standartet kombëtare dhe të BE-së, dhe standartet e BERZH, kërkojnë përgatitjen e një PRJ për të trajtuar çështjet e shpronësimeve. PRJ përgatitet si dokumente të pavarura. PRJ u përgatitet gjatë fazës së fushëveprimit (scoping report). PRJ përditësohet gjatë Projektimit Paraprak dhe Projektimit të Detajuar. Përditësimi përfshin sipërfaqen e tokës që kërkohet për rrugët e shërbimit dhe stacionin e ri Lezhe 2, si dhe çdo kërkesë tjetër për tokë, në kuadër të përmbushjes së objektivave të Projektit.

PRJ jep parimet e përgjithshme, procedurat dhe kuadrin e të drejtave në lidhje me ndikimet e mundshme të shpronësimeve, në përputhje me ligjet kombëtare dhe kërkesat e BERZH-it.

PRJ shërben si një udhëzues shtesë për të kapërcyer çdo boshllëk midis legjislacionit kombëtar dhe kërkesave të BERZH-it në lidhje me shpronësimet dhe restaurimin e aseteve të demtuara.

Përgatitja e PRJ bazohet si në Ligjin Shqiptar mbi Shpronësimin, si dhe në PR 5 të BERZH-it

Ligji kryesor që rregullon shpronësimin dhe drejton procesin e marrjes së tokës për Projektin, është Ligji 8561/1999 për “Shpronësimin dhe Marrjen e Përkohshme të Pronës Private për Interes Publik” (Ligji i Shpronësimin), i cili plotësohet nga disa VKM, udhëzime, dhe rregullore.

PR 5 e BERZH trajton çështjet e blerjes së tokës, kufizimit të përdorimit të saj, dhe shpernguljes (resettlement).

2.3.3.2 Plani i Zhvendosjes (PZH)

Plani i Zhvendosjes (PZH) shërben si bazë për zhvillimin e një LARP të detajuar, i cili zhvillohet pasi të njihet natyra dhe madhësia e saktë e nevojave për tokë, ose kufizimet në përdorimin e tokës. LARP jep më shumë detaje mbi Personat e Prekur nga Projekti (PAP), kriteret e pranueshmërisë dhe procedurat që do të zbatohen për Projektin në përputhje me PZHJ dhe në përputhje me ligjet kombëtare (kudo që është e zbatueshme) dhe PR5 të BERZH-it.

Qëllimi i PZH është të trajtojë zhvendosjen e mundshme ekonomike (humbjen e aseteve ose qasjen në asete, që çon në humbje të të ardhurave ose mjeteve të jetesës) dhe zhvendosjen fizike (zhvendosje ose humbje strehimi) të palëve të interesuara nga shpronësimet në dobi të projektit. LARP përcakton të drejtat e personave ose komuniteteve të prekura dhe siguron që kompensimi të jete transparent, i qëndrueshem, dhe i barabartë, në përputhje me kërkesat e BERZH-it.

Objektivat kryesore të PZH përfshijnë:

- Sigurimi i kompensimit korrekt për humbjen e aseteve;
- Të sigurohet që aktivitetet e zhvendosjes të zbatohen me njohjen të informacionit të duhur, konsultimin dhe pjesëmarrjen e komuniteteve të prekura;
- Përmirësimi ose, së paku, rivendosja e aseteve dhe standardeve të jetesës së personave të zhvendosur në nivelet para projektit, për të lehtësuar përmirësimet e qëndrueshme të statusit socio-ekonomik; dhe
- Vëmendje të veçantë ndaj nevojave të grupeve të cenueshem

Një qasje ndaj LARP, përfshin:

- Përshkrim gjithëpërfshirës i projektit, përfshirë tokën/servitutin që do të merret;
- Kuadri ligjor dhe procedurat ligjore të marrjes së tokës private/servitut;
- Masat për të shmangur dhe minimizuar zhvendosjet fizike dhe ekonomike;
- Vlerësimi gjithëpërfshirës i ndikimeve të zhvendosjes ekonomike;
- Matrica e të drejtave që identifikon llojin e ndikimit nga blerja e tokës dhe servitutit dhe ofron udhëzime të detajuara për kompensimin e palëve të interesuara;
- Vlerësimi i detajuar i kostos për artikujt e identifikuar, bazuar në parimin e kostos së zëvendësimit;
- Përgjegjësitë organizative për procesin e shpronësimit;
- Plani i Angazhimit të Palëve të Interesit, i cili përshkruan parimin e konsultimeve gjatë procesit të shpronësimit.
- Konsultim publike, i cili përshkruan procedurat dhe afatin kohor për të shpalosur draftin dhe planin përfundimtar, si dhe raportet e monitorimit në nivel lokal;
- Mekanizmi i ankesave për trajtimin e ankesave, duke përfshirë edhe rekursin gjyqësor;
- Vlerësimi i cilësisë, rezultateve dhe kënaqësisë së palëve të interesuara;
- Monitorimi i ecurisë së pjesëmarrjes, për të siguruar informacionin objektiv

2.3.3.3 Plani i investimeve mjedisore e sociale

Plani i Investimeve mjedisore dhe Sociale synon të përmirësojë kushtet e jetës së komuniteteve të prekura drejtpërdrejt ose tërthorazi nga zhvillimi i projektit.

Ky plan përfshin aspektet e mëposhtme:

- Konteksti lokal: Gjetjet kryesore nga procesi i VNM-së, përfshirë vlerësimin e proceseve lokale të komunikimit dhe vendimmarrjes, sfidat dhe mundësitë kryesore të paraqitura nga konteksti lokal.
- Angazhimi dhe planifikimi: Procesi i angazhimit të palëve të interesuara duhet të beje një renditje paraprake të perparësive të popullatës së prekur, në lidhje me nevojat dhe kërkesat për investime. Këto investime shërbejnë edhe si kompensim për ndikimet lokale.
- Të hartohet një plan specifik i zbatimit të këtij nen-plani. Ky plan duhet të përfshijë arsyetimin për përzgjedhjen, partnerët e mundshëm, rolet, përgjegjësitë, dhe planin e zbatimit.

Konsulenti thekson se gjetjet kryesore të procesit të studimit të VNM-së, në lidhje me planin e investimeve sociale dhe mjedisore, janë tashmë të integruara në hartimin e Projektit, përmes sa vijon:

- Nënkalime të reja shtesë për të plotësuar nevojat e komuniteteve lokale (p.sh. nënkalmi i ri në fshatin Spathar – Bashkia Vau Dejës);
- Tombino të reja shtesë për të shmangur përmbytjen e tokës bujqësore (p.sh. tre tombino të reja në segmentin nga km 32 deri në km 35);
- Rritja e diametrit të tombinove të reja, në mënyrë që ato të shërbejnë edhe si nënkalmime bujqësore (p.sh. 3x2 m në vend të 2x2 m);
- Përmirësimi i kanaleve ekzistuese kulluese, në të dy anët e linjës hekurudhore, për të shmangur përmbytjen (ose të paktën zvogëlimin e kohëzgjatjes) të tokës bujqësore të ulët gjatë reshjeve intensive (p.sh. km 32 deri në km 35; km 70 deri në km 74; km 101 deri në 102);
- Tumbona të reja shtesë për të shërbyer si kalim i faunës së egër brenda territorit të Bashkisë Malësia e Madhe ,ku linja hekurudhore kalon Rezervatin Natyror të Menaxhuar të Liqenit të Shkodrës;
- Rehabilitimi i punimeve mbrojtëse nga erozioni i lumenjve dhe përrenjve. P.sh. rehabilitimi i punimeve mbrojtëse në anën e djathtë të shtratit të lumit Kir, nga km 103 deri në km 107;
- Ndërtimi i mureve ndërmjet linjës hekurudhore dhe shtëpive/ndërtesave private që ndodhen shumë afër shinave. Këto objekte infrastrukturore janë ndërtuar pa respektuar as planet urbanistike vendore dhe as Kodin Hekurudhor. Muret e projektuara do të mbrojnë popullatën nga aksidentet hekurudhore dhe nga zhurmat dhe dridhjet e trenave;
- Ndërtimi i barrierave kunder zhurmës, në 14 segmente të shkurtra të hekurudhes;
- Ndërtimi i kalesave të sigurta në nivel, në funksion të nevojave të komuniteteve lokale;
- Projektimi i rrugëve të shërbimit në funksion të ndryshimeve më të fundit të zhvillimit urban dhe të sugjerimeve të bashkive të prekura;
- Përshtatja e projektit të stacioneve dhe kalesave në nivel me nevojat e personave me aftësi të kufizuara, fëmijëve dhe të moshuarve; etj.

Nga sa më sipër, rezulton se nuk ka nevojë për ndonjë Plan Investimi Social dhe Mjedisor shtesë.

2.3.3.4 Plani i kontrollit të erozionit dhe sedimentimit

Plani i kontrollit të erozionit dhe sedimentimit është si një manual udhëzues për minimizimin e erozionit të dherave dhe transportimin e sedimenteve gjatë aktiviteteve të projektit. Ai synon të zbatohet standarde për mbrojtjen e zonave të ndjeshme ndaj mjedisit.

Plani ofron informacion të përgjithshëm mbi proceset e ndërtimit dhe përshkruan masat specifike që duhen marrë gjatë dhe pas ndërtimit, për të minimizuar ndikimet në mjedis në vendet e projektit.

Plani synon të ruajë integritetin e zonave të ndjeshme mjedisore duke zbatuar objektivat e mëposhtme:

- Minimizim i shtrirjes dhe kohëzgjatjes së ndikimit;
- Mbrojtje e tokës së ekspozuar, duke devijuar rrjedhën e ujrave në zona të qendrueshme;
- Të trajtojë siç duhet menaxhimin e sedimenteve;
- Instalim i masave të përkohshme dhe të përhershme për kontrollin e erozionit; dhe
- Përgatitja e një programi efektiv inspektimi dhe mirëmbajtjeje.

Përsa i përket erozionit, segmentet më të ndjeshme janë kalimet e rrjedhave ujore dhe segmenti nga km 139 deri në km 140 ku linja hekurudhore kalon (50 deri në 70 m) afër liqenit të Shkodrës. Edhe pse një autostradë shtrihet midis shinës hekurudhore dhe liqenit, projektit përfshin kanale të përmirësuara kullimi në të dy anët e linjës hekurudhore, për të shmangur transportin e sedimenteve drejt Liqenit të Shkodrës.

2.3.3.5 Plani i menaxhimit të mbuleses të tokës (topsoil)

Plani i Menaxhimit të mbuleses së tokës është një manual udhëzues për minimizimin e humbjes së tokës prodhuese, dëmtimeve në structure, apo ndotjen e saj.

Plani jep informacion të përgjithshëm mbi proceset e ndërtimit dhe një hartë të cilësisë së tokës, brenda gjurmës së të Projektit. Ai sugjeron masa specifike, para procesit të ndërtimit, për të minimizuar ndikimet në shtresën vegetale të tokës.

Plani duhet të përfshijë:

- hartat që tregojnë llojet e tokës në sipërfaqe dhe thellesi, si dhe zonat ku shtresa sipërfaqësore duhet hequr;
- hartat e zonave të tokës që duhet të mbrohen nga aktivitetet e ndërtimit;
- rrugët hyrëse;
- metodat për heqjen e grumbullimit të mbuleses së tokës dhe rruget për përmirësimin e cilësisë së saj;
- vendndodhjen, përmbytjen dhe vëllimin e çdo rezerve dhe/toke vegetale;
- Konsultimet me pushtetin vendor, dhe institucionet e tjera të ndërlidhura, për ripërdorimin e mbuleses së tokës;
- personat/institucionet përgjegjëse për mbikëqyrjen e menaxhimit të tokës;

Në lidhje me projektin e propozuar, sipërfaqja ku mbulesa e tokës do të hiqet përgjithmonë përfshin:

- Rreth 1.4 ha tokë bujqësore për stacionin e ri të mallrave Lezhe 2;
- Përafërsisht, 4.0 ha tokë private për rrugët e reja të shërbimit dhe 2.1 ha për rrugët e reja të lidhjes.

Ripërdorimi i mbuleses së tokës do të vendoset nga konsultimi ndërmjet kontraktorit dhe pushtetit vendor.

Sipërfaqja e tokës, struktura e së cilës mund të dëmtohet nga aktivitetet e Projektit ndodhet kryesisht brenda brezit të punimeve të ndërtimit të linjës hekurudhore.

2.3.3.6 Plani i menaxhimit të ujit

Përgatitja e Planit të Menaxhimit të Ujit synon:

- Identifikimi i aktiviteteve që kërkojnë konsum uji dhe vlerësimi i sasisë së ujit të përdorur nga aktivitetet e projektit;
- Procedura e raportimit për regjistrimin e vëllimeve të ujit të shfrytëzuar;
- Sigurimi i masave të duhura për të minimizuar përdorimin e ujit;
- Identifikimi i autoriteteve kombëtare dhe lokale dhe aktorëve të tjerë përkatës, dhe i procedurave të duhura për të komunikuar me ta. Burimet ujore do të përdoren pasi të kete marrëveshje me autoritetet përkatëse vendore.
- Regjistrimin e të gjitha komunikimeve me Autoritetet e Ujit;
- Menaxhimi i ndërprerjeve të sistemeve të ujitjes;
- Sigurimi i procedurave për komunikimet e brendshme dhe të jashtme gjatë emergjencave; dhe
- Sigurimi i trajnimit të punonjësve, për të minimizuar përdorimin e ujit dhe për të reaguar në rast ndotjeje aksidentale të ujit.

Në lidhje me projektin e propozuar, nevoja më e madhe për shfrytëzimin e ujit do të jetë gjatë ndërtimit të urave të reja përgjatë lumenjve dhe perrenjve.

2.3.3.7 Plani i kalimit të rrjedhave ujore

Ne linjën hekurudhore, nga Vore në Hani Hotit, kalimet e rrjedhave ujore përfshijnë:

- Ndërtimi dhe/ose rehabilitimi i urave dhe kanaleve;
- Ndërtimi dhe/ose rehabilitimi i punimeve mbrojtëse nga erozioni i lumenjve dhe perrenjve; dhe
- Segmenti nga km 139 deri në km 140, ku linja hekurudhore kalon pranë liqenit të Shkodrës.

Plani i kalimit të rrjedhave ujore përshkruan qasjet dhe teknikat e planifikuara për të ekzekutuar kalimet e rrjedhave ujore, të parashikojë ndikimet mjedisore, dhe të parashikojë monitorimin e duhur.

Një plan tipik i kalimit të rrjedhave ujore përfshin komponentët e mëposhtëm:

- Objektivat dhe Qasja:
 - Identifikimi i receptorëve kyç mjedisorë dhe ekologjikë të prekur nga ndërtimi hekurudhes mbi rrjedhat ujore;
 - Një pasqyrë të shkurtër të qasjes dhe teknikave të ndërtimit mbi lumenj/perrenj; dhe
 - Analiza e ndikimit të mundshëm në këta receptorë kryesorë dhe masat e propozuara zbutëse.

Qasja dhe teknikat e kalimit, si dhe ndikimet dhe zbutja e tyre, duhet të bazohen në të dhënat dhe informacionet specifike për çdo vendkalim. Qasja e monitorimit do të bazohet gjithashtu në veçoritë specifike të vendit të ndërtimit.

- Përshkrimi i punimeve dhe plani i aktiviteteve të projektit

Përshkrimi i aktiviteteve të kalimit të rrjedhës ujore dhe orarin e parashikuar. Kjo është gjithashtu e nevojshme për të shmangur periudhat e reshjeve, kur lumenjtë dhe përrrenjtë vërshojnë.

- Teknikat e ndërtimit dhe kampet e punës për urat kryesore

Ky paragraf do të përshkruajë specifikimet e aspekteve teknike dhe logjistike, fuqinë punëtore, pajisjet dhe materialet e ndërtimit që do të përdoren, etj.

- Ndikimet e mundshme
 - Përshkrimi i kriterëve të ndjeshmërisë për receptorët mjedisorë lokalë;
 - Përshkrimi i ndikimeve të mundshme në receptorët biofizikë dhe socio-ekonomikë, përfshirë karakteristikat hidromorfologjike të rrjedhës ujore.

Strategjia dhe masat e sugjeruara zbutëse

Sigurimi i të gjitha referencave të kryqëzuara për pjesët përkatëse të VNM-së dhe PMM-së, të cilat përfshijnë standardet ndërkombëtare dhe udhëzimet e praktikave më të mira për masat zbutëse gjatë kalimeve të tilla.

- Rikthimi në gjendjen e mëparshme
 - Specifikimi i kërkesave, përfshirë pajisjet dhe materialet që do të përdoren; dhe
 - Specifikimi i aspekteve teknike dhe logjistike.
- Monitorimi
 - Përshkrimi i objektivave, fushëveprimit dhe metodave/raportimit të monitorimit; dhe
 - Specifikimi i kërkesave të monitorimit. Monitorimi do të përgatitet dhe kryhet sipas veçorive biofizike lokale dhe objektivave të kthimit të mjedisit në gjendjen e mëparshme.
- Përgjegjësitë, kërkesat ligjore
 - Kërkesat legjislative për miratimin kombëtar dhe lokal; dhe
 - Vështrim i përgjithshëm i konfigurimit të kontraktorit/nëkontraktorit.
- Aktorë e përfshirë
 - Përcaktimi i mënyrave dhe pikave të nevojshme të kontaktit me autoritetet përkatëse; dhe
 - Të mundësojë palët e interesuara të monitorojnë aktivitetet e kalimit të rrjedhave ujore.

2.3.3.8 Plani i Veprimtë për Larmine Biologjike (biodiversitetin)

E vetmja zonë e mbrojtur pranë ose që përshkohet nga linja hekurudhore është NMR e Liqenit të Shkodrës – Parku Natyror (Kategoria IV e IUCN).

Nga km 113+700 deri në km 135+700, hekurudha kalon zonën e përdorimit të qëndrueshëm (kategoria VI e statusit të mbrojtjes së IUCN) të NMR të Liqenit të Shkodrës - Parku Natyror. Duhet theksuar se zona qendrore dhe zona e menaxhimit të habitatit/specieve që i përkasin përkatësisht kategorive II dhe III të IUCN, ndodhen shumë larg linjës hekurudhore. Karakteristikat e zonës së përdorimit të qëndrueshëm që përshkohet nga linja hekurudhore janë si më poshtë:

- Km 113+700 deri në km 119+300: hekurudha kalon përmes tokave të punueshme dhe vendbanimeve rurale pranë autostradës, e cila shërben si kufi tokësor i RMN te liqenit të Shkodres;
- Km 119+300 deri në km 132+600: hekurudha kalon përmes tokës së punueshme dhe vendbanimeve rurale; dhe
- Km 132+600 deri në km 135+700: hekurudha kalon nëpër një zonë me shkurre që tashmë është e defragmentuar nga sa vijon:
 - Linja hekurudhore, e cila shkon në drejtim të veriut;
 - Tre rrugë lokale që shkojnë përgjithësisht pingul me linjën hekurudhore. Secili prej tyre kalon një vendkalim të autorizuar në nivel;
 - Disa parcela toke arë dhe kullota
- Hekurudha përshkon tre përrenj (Rrjoll, Banushi dhe Perroi Thate), shtretërit e të cilëve kanë ujë vetëm gjatë reshjeve, të mbuluara me zhavorr dhe për rrjedhojë pa bimësi.

Bazuar në sa më sipër, Plani i Veprimit për Biodiversitetin, do të kushtojë vëmendje të veçantë kalimit të zonës me shkurre nga km 132+600 në km 135+700.

Plani i Veprimit për Biodiversitetin (BAP) synon integrimin e ruajtjes së biodiversitetit brenda sistemit të menaxhimit mjedisor. Ai parashikon masat e nevojshme për të siguruar ruajtjen e biodiversitetit dhe mirëmbajtjen e funksioneve të ekosistemeve të prekura.

BAP synon të mbrojë mjedisin ekzistues biologjik dhe të rivendosë biodiversitetin lokal të prekur, pasi të kryhen aktivitetet e ndërtimit. Ai identifikon dhe përshkruan mënyrat, veprimet dhe mjetet e nevojshme për zbatimin e tij. Përveç kësaj, BAP përcakton kohën, burimet dhe përgjegjësinë për të përmbushur këto nevoja.

Elementet kryesore të një plani veprimi për biodiversitetin përfshijnë:

- Auditimi, për të rishikuar gjendjen e biodiversitetit lokal;
- Objektivat, për të fokusuar veprimet në objektiva të sakta;
- Prioritetet, për të optimizuar burimet në dispozicion;
- Planet e veprimit për speciet dhe habitatet, për të renditur dhe përshkruar të gjitha veprimet që do të zbatohen për komponentët natyrorë;
- Marrëveshjet e monitorimit dhe rishikimit, për të ruajtur gjurmët se si janë përmbushur objektivat, dhe për të përshtatur veprimet me kushtet në ndryshim.

Si pjesë e këtij ushtrimi, do të ndërmerret një proces konsultimi me aktorët kryesorë, duke përfshirë Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit (MTM), ARM-të, AKZM-ne, ARZM Lezhë dhe Shkodër, si dhe përfaqësues të komuniteteve vendore. Pjesëmarrja e banorëve vendas është burim kyç për vlerësimin e ndikimeve indirekte nga prerja e pyjeve, gjuetia dhe peshkimi.

Në lidhje me projektin e propozuar, PVB duhet të përqendrohet në kalimin e pyjeve dhe shkurreve të degraduara (km 132+600 deri në km 135+700; dhe km 135+700 deri në km 137+700).

Duke u nderthurur me Planin e Kalimit të Rrjedhave Ujore, Planin e Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentimit, Planin e Menaxhimit të agregateve, Planin e Menaxhimit të Mbetjeve, dhe Planin e Menaxhimit të Ujrave te ndotura, dhe Planin e manaximit te Parandalimit të Derdhjeve.

2.3.3.9 Plani i menaxhimit të infrastructures dhe shërbimeve

Plani i Menaxhimit të Infrastrukturës dhe Shërbimeve synon të minimizojë shqetësimet në shërbimet e infrastrukturës dhe të përmirësojë situatën ekzistuese.

Objektivat e Planit të Infrastrukturës dhe Shërbimeve përfshijnë:

- Minimizimi i dëmtimit të infrastrukturës nga aktivitetet e ndërtimit;
- Të sigurohet që humbjet e infrastrukturës ose shërbimeve të jenë të përkohshme dhe të parëndësishme;
- Sigurimi i disponueshmërisë së shërbimeve të infrastrukturës për komunitetet lokale nëpërmjet mënyrave alternative të përkohshme; dhe
- Të sigurohet që infrastrukurat e reja do të përmirësojnë kushtet e jetës në zonën e studimit.

Plani i Infrastrukturës dhe Shërbimeve Komunale përfshin:

- Njoftimi dhe angazhimi i palëve të interesuara: Qasja dhe aktivitetet për të njoftuar dhe konsultuar me palët e interesuara për zhvillimin e infrastrukturës;
- Vlerësimi i Shërbimeve Publike: Detajimi i qëllimit dhe gjetjet e vlerësimit të shërbimeve publike;
- Mbyllja dhe ndërtimi i rrugëve: Kërkesat për mbylljen e rrugëve për aktivitetin e ndërtimit/përmirësimit dhe masat për të minimizuar ndërprerjen e trafikut;
- Plani i Përmirësimit të Infrastrukturës: Qasja ndaj përzgjedhjes së aktiviteteve për përmirësimin e infrastrukturës; dhe
- Monitorimi: Qasje për monitorimin e përmirësimeve të infrastrukturës dhe çdo ndërprerje të shërbimeve, ankesat e komunitetit dhe ecurinë/menyrën e reagimit.

Në lidhje me Projektin e Rehabilitimit të Hekurudhës Vore-Hani Hotit, shërbimet e infrastrukturës që mund të preken nga aktivitetet e ndërtimit janë linjat elektrike ajrore dhe nëntokësore, linjat e telekomunikacionit, tubacionet e furnizimit me ujë, si dhe gazsjellësi i planifikuar Jonian-Adriatik. Ndikimet e mundshme të Projektit në infrastrukurën rrugore janë përmendur në Planin e Menaxhimit të Trafikut (shih më poshtë).

2.3.3.10 Plani i menaxhimit të trafikut

Plani i Menaxhimit të Trafikut (TMP) synon të shmangë/minimizojë ndërprerjen dhe shqetësimin e trafikut, përfshirë vonesën e përdoruesve të rrugëve, si dhe të garantojë sigurinë e komuniteteve lokale, fuqisë punëtore dhe drejtuesve të makinerive të punës dhe transportit.

Objektivat e Planit të Menaxhimit të Trafikut përfshijnë:

- Hyrja në zonen e projektit;
- Drejtimi i trafikut gjatë ndërtimit;
- Parandalimi i vonesës së përdoruesve të rrugës;
- Kontroll dhe menaxhim i përkohshëm i trafikut;
- Reduktimi i probabilitetit të incidenteve dhe aksidenteve në trafik dhe përmirësimi i sigurisë së komuniteteve lokale, fuqisë punëtore dhe përdoruesve të rrugës;

- Parandalimi dhe korrigjimi i perkeqesimit të rrugëve dhe hekurudhave.

Plani i Menaxhimit të Trafikut përditësohet rregullisht, bazuar në metodat e ndërtimit dhe kërkesat e lëvizjes së automjeteve dhe makinerive të punës.

Objektivat specifike të këtij plani përfshijnë:

- Marrëveshjet e hyrjes në brezin e punimeve;
- Identifikimi i ndjeshmërive kryesore përgjatë rrugëve të propozuara të hyrjes dhe shërbimit;
- Identifikimi dhe ndërtimi i të gjitha rrugëve lidhëse/ndihmese dhe të shërbimit;
- Masa zbutëse për të minimizuar shqetësimet e trafikut;
- Masa zbutëse për të garantuar sigurinë e komuniteteve lokale, përdoruesve të rrugës dhe fuqisë punëtore;
- Kërkesat për trajnimin e punëtorëve në lidhje me sigurinë rrugore;
- Kompetenca e shoferit, mirëmbajtja e automjeteve dhe vendndodhjet e karburantit;
- Programim i aktiviteteve të ndërtimit;
- Përcaktimi i roleve dhe përgjegjësi për zbatimin e këtij plani;
- Masat për ndalimin e vozitjes “jashtë rrugës”;
- Të respektohen kufijtë e shpejtësisë;
- Mënyrat dhe mjetet për të informuar komunitetin për rreziqet e trafikut;
- Inspektimi, auditimi dhe raportimi.

Plani përfshin dispozita për procedurat që lidhen me komunikimin me palët e interesuara dhe komunitetet e prekura. Konsultimet me agjencitë përkatëse qeveritare dhe autoritetet lokale duhet të identifikojnë projektet e planifikuara të infrastrukturës. Kontraktori duhet gjithashtu të konsultohet me përfaqësuesin kryesor të komuniteteve të prekura negativisht, në mënyrë që të marre masat e duhura zbutëse.

Projekti ka përcaktuar tashmë vendndodhjen dhe karakteristikat e tjera të të gjitha kalesave të nevojshme në nivel, rrugëve të shërbimit dhe nënkalimeve. Ndërtimi i rrugëve të reja të shërbimit dhe nënkalimeve duhet të paraprijë ndërtimit të elementeve të tjera të projektit, për të mos ndërprerë apo penguar qarkullimin. Ndërtimi i urave që shërbejnë si për rrugë automobilistike dhe hekurudha (Urat e Lumit Mat, Drin dhe Kir) duhet të planifikohet në koordinim me autoritetet rrugore dhe pushtetin vendor. Kohëzgjatja e ndërtimit të këtyre urave duhet të zgjasë sa më pak të jetë e mundur.

2.3.3.11 Plani i menaxhimit të peizazhit/relievit

Plani i Menaxhimit të Peizazhit synon rehabilitimin e peizazhit pasi të kenë përfunduar punimet e ndërtimit.

Plani i Menaxhimit të Peizazhit duhet të zbatohet në koordinim të ngushtë me Planin e Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentimit dhe Planin e Veprimit të Biodiversitetit.

Plani përfshin procedurat që duhen ndjekur gjatë punimeve të restaurimit, përfshirë masat zbutëse dhe procedurat e monitorimit. Ai trajton veçmas procedurat e rehabilitimit që lidhen me fazat e Parandërtimit, Ndërtimit, Operimit dhe Rivendosjes.

Plani i Menaxhimit të Peizazhit përfshin gjithashtu aspektet vizuale të elementeve të linjës hekurudhore.

Stacionet e reja hekurudhore janë integruar në Planet e Përgjithshme të Zhvillimit Vendor dhe janë konsultuar me bashkitë, në territorin e të cilave ndodhen.

Stacionet hekurudhore, barrierat kundër zhurmës, muret dhe rrethimi i linjës hekurudhore do të marrin parasysh edhe ndikimin e tyre pamor.

2.3.3.12 Plani i menaxhimit të trashëgimisë kulturore

Plani i Menaxhimit të Trashëgimisë Kulturore synon të shmangë dëmtimet e mundshme në burimet e trashëgimisë kulturore. Plani merr parasysh legjislacionin kombëtar për trashëgiminë kulturore (Ligji 17/2018 “Për Trashëgiminë Kulturore dhe Muzetë”, BERZH PR 8 (Trashëgimia Kulturore), si dhe Praktikën e Mirë Ndërkombëtare.

Plani i Menaxhimit të Trashëgimisë Kulturore përfshin:

- Kërkesat dhe standardet formale shqiptare, të BERZH dhe ndërkombëtare, si dhe angazhimet dhe veprimet e VNMS-së;
- Informacion mbi procedurat e arkivimit të materialit kërkimor dhe mbajtjen e të dhënave;
- Detajet e sondazheve të parandërtimit, identifikimit, ndikimeve dhe masave zbutëse për çdo vend të ri TCH dhe ICH;
- Identifikimi dhe zbutja e të gjitha burimeve të njohura të Trashëgimisë Kulturore TCH dhe ICH;
- Një procedurë e detajuar e gjetjes së rastit, e cila përfshin një pjesë të gjetjeve të rastësishme të ICH;
- Verifikimi dhe Monitorimi, duke përfshirë procedurat për identifikimin e burimeve shtesë të trashëgimisë kulturore të panjohura të pidentifikuara fillimisht duke përfshirë ICH; dhe
- Rolet dhe përgjegjësitë, duke përfshirë detaje mbi linjat e komunikimit ndërmjet menaxherëve të trashëgimisë kulturore në terren, ekipit të ndërtimit dhe organeve komunale dhe kombëtare të ruajtjes;
- Procedurat e licencimit të nevojshme për çdo punë arkeologjike dhe se si do të arrihet licencimi;
- Masa të sugjeruara mbrojtëse për burimet e njohura të Trashëgimisë Kulturore, me synim kryesor në radhë të parë parimin e shmangies dhe mbrojtjes; por edhe për pluhurin, zhurmën dhe dridhjet me konsideratë për ICH etj.

Strategjia e menaxhimit të burimeve të trashëgimisë kulturore përfshin hapat e mëposhtëm:

- Strategjia e angazhimit institucional për të përfshirë autoritetet shqiptare përkatëse në: vlerësimin e thellëuar dhe përdorimin e metodave ndërhyrëse dhe jo ndërhyrëse; zhvillimi i procedurës së gjetjeve të rastit; zhvillimi i qasjeve zbutëse të zonave specifike për vendet arkeologjike; dhe zbatimi i metodave duhura dhe të regjistruar

- Strategjia e konsultimit me komunitetin për të: informuar palët e interesuara lokale për aktivitetet e projektit; të përcaktojë kufijtë e zones së punës, hyrjen e përdoruesit, kohën e përdorimit dhe orarin e ngjarjeve të veçanta; dhe mbledhja e shqetësimeve të komunitetit.
- Procedurat e Gjetjeve të Rastit të zhvillohet dhe të zbatohen në bashkëpunim me institucionet përkatëse shtetërore (Agjencia e Sherbimit Arkeologjik). Kjo përfshin: përfshirjen e arkeologëve të licencuar para lidhjes së kontratës për të trajtuar një shpëtim arkeologjik nëse kërkohet në një gjetje të rastësishme; monitorimi i aktiviteteve të ndërtimit nga një arkeolog profesionist; ndërprerjen e punës dhe konsultimin me autoritetet përkatëse në rast të ndonjë zbulimi të ri arkeologjik.
- Programi i regjistrimit dhe monitorimit, duke përfshirë: anketimin dhe regjistrimin para ndërtimit; mbrojtja nga ndotja dhe dridhjet e vendeve të njohura të trashëgimise kulturore; Përdorimi i teknikave të ndërtimit me ndikim të ulët pranë vendeve të rrezikuara nga aktivitetet e projektit; përgatitjen para ndërtimit të specialisteve restaurues në rast dëmtimi aksidental të trashëgimise kulturore; dhe monitorimi periodik i zonës gjatë aktiviteteve të Projektit.

Plani do të përfshijë dispozita për trajnimin e të gjithë punëtorëve, si dhe procedura mbi komunikimin me palët e interesuara dhe mundësitë e përmirësimit të kushteve të jetesës së komunitetit.

2.3.3.13 Plani i menaxhimit të lendeve të ndërtimit

Plani i Menaxhimit të Materialeve të Ndërtimit trajton sasinë dhe llojin e materialeve ndërtimore dhe ndikimet e mundshme përdorimi i këtyre materialeve. Plani do të rekomandojë procedura të praktikave të mira për të siguruar menaxhimin e duhur të materialit ndërtimor.

Plani përfshin procedurat për menaxhimin dhe zbutjen e ndikimeve që mund të lindin nga nxjerrja, transportimi dhe menaxhimi i materialit ndërtimor. Këto ndikime mund të përfshijnë:

- Ndotja e ajrit;
- Zhurma dhe dridhjet;
- Ndikimet në biodiversitet dhe habitatet e cenueshme;
- Ndikimet vizuale;
- Ndotja e ujit;
- Menaxhimi i mbetjeve;
- Kontroll dhe menaxhim i përkohshëm i trafikut;
- Kontrolli i erozionit dhe sedimentit; etj.

2.3.3.14 Plani i menaxhimit të mbetjeve

Plani i Menaxhimit të Mbetjeve synon reduktimin, ripërdorimin dhe riciklimin e mbetjeve të krijuara gjatë fazave të zbatimit të Projektit, kudo ku dhe kur është e mundur. Plani merret me menaxhimin e mbetjeve të ngurta dhe të lëngshme, përfshirë mbetjet e rrezikshme, për të shmangur çdo shkarkim në tokë ose ujë. Ai përcakton procedurat për ruajtjen, grumbullimin dhe asgjësimin e mbetjeve.

Plani i Menaxhimit të Mbetjeve duhet të hartohet përpara fillimit të çfarëdo aktiviteti. Ai duhet të jetë në përputhje me Direktivat e BE-së, legjislacionin shqiptar, kërkesat PR3 të BERZH-it dhe praktikave të tjera më të mira ndërkombëtare.

Objektivi i Planit të Menaxhimit të Mbetjeve është të shmangë/reduktojë ndikimin e mbetjeve të krijuara gjatë aktiviteteve të ndërtimit nëpërmjet strategjisë së mëposhtme:

- Minimizimi i sasisë së mbetjeve të krijuara;
- Maksimizimi i sasisë së mbetjeve që rikuperohet për riciklim- duke përfshirë ndarjen e mbetjeve të riciklueshme në burim;
- Depozitimi i mbetjeve në përputhje me hierarkinë e menaxhimit të tyre; dhe
- Magazinimi dhe transferimi i mbetjeve të rrezikshme në objektet e duhura, në koordinim me institucionet përgjegjëse vendore/kombëtare dhe në përputhje me rregulloret e BE-së, kombëtare, BERZH-it dhe praktikave më të mira.

Meqenëse menaxhimi i mbetjeve është një proces i vazhdueshëm, Plani përditësohet gjatë gjithë fazës së parandërtimit dhe ndërtimit. Ky plan përfshin gjithashtu dispozita për trajnimin e fuqisë punëtore dhe personelit teknik, si dhe për procedurat që lidhen me komunikimin me palët e interesuara dhe komunitetin e prekur.

Projekti teknik ka marrë tashmë parasysh minimizimin e prodhimit të mbetjeve dhe, në përgjithësi, ripërdorimin e materialit mbushës të trupit të hekurudhes dhe mbetjet e betonit që do të dalin nga prishja e disa prej urave ekzistuese.

2.3.3.15 Plani i parandalimit të ndotjeve dhe reagimit në rast ndotjeje

Plani i Parandalimit të Ndotjes do të marrë parasysh të gjitha rregulloret përkatëse kombëtare dhe kërkesat e BERZH-it në lidhje me parandalimin e ndotjes. Ai përfshin çështjet e mëposhtme:

- Materialet e rrezikshme: karburantet, vajrat, yndyrat:
 - Masat e përgjithshme që kanë të bëjnë me praktikave të mira të trajtimit të materialeve gjatë fazës së ndërtimit;
 - Zëvendësimi i produktit: Nëse është e mundur, të përdoren materiale ndërtimi miqësore me mjedisin; dhe
 - Materiale të ndaluara: Mos përdorni materiale ndërtimi të ndaluara ose kimikate të rrezikshme ose toksike.
- Ndotja e ajrit nga pluhuri dhe shkarkimet e gazta; dhe
- Zhurma dhe dridhjet nga aktivitetet e Projektit

Për sa i përket lendeve të rrezikshme, do të merren parasysh sa vijon:

- Miratimi i praktikave specifike të produktit në lidhje me aspektet e mëposhtme:
 - Lëndët djegëse, vajrat dhe yndyrat: monitorim i automjeteve dhe pajisjeve të ndërtimit për rrjedhje;
 - Mirëmbajtja e rregullt e makinerive të punës dhe transportit për të reduktuar mundësinë e rrjedhjeve;
 - Ruajtja e karburanteve, vajrave dhe yndyrave në kontejnerë të përshtatshëm;

- Plehrat: Përdorimi sa më pak i plehrave për punimet e ri-mbjelljes. Ruajtja e plehrave në kosha të përshtatshme;
- Bojrat: Ruajtja dhe asgjësimi i duhur i bojrave në përputhje me udhëzimet e prodhuesit.
- **Izolimi i materialeve të rrezikshme** në kontejnerë të mbyllur të përshtatshëm. Në rast sasive të madhe lëndesh të tilla, të përgatet një zonë të mbuluar që izolon rrjedhjet e mundshme.
- **Parandalimi i derdhjeve aksidentale.** Plani duhet të përcaktojë çështjet e mëposhtme:
 - Përgjegjësitë: Të përcaktohen përgjegjësinë e të gjithë punonjësve dhe kontraktorëve për të marrë masat e duhura për parandalimin e derdhjeve, në dhe për të raportuar menjëherë çdo derdhje të zbuluar të mbikëqyrësi i tyre;
 - Masat për parandalimin e derdhjeve: Përshkrimi i kushteve për ruajtjen e sigurt të lëngjeve të rrezikshme, përfshirë masat fizike, procedurat, auditimin, inspektimet dhe vlerësimin e rrezikut;
 - Raportimi: Regjistrimet, procedurat e raportimit dhe njoftimit duhet të mbahen nga ekipi i HSE në terren;
 - Veprimet dhe masat për të parandaluar rrjedhjet dhe derdhjet dhe për të mundësuar reagim efektiv ndaj çlirimeve të paplanifikuara të lëngjeve, si karburantet, vajrat, yndyrat dhe kimikatet.

Për sa i përket cilësisë së ajrit dhe zhurmës, plani duhet të përfshijë:

- Si pjesë e Planit për Parandalimin dhe Reagimin ndaj Ndotjes, të përgatitet menaxhimi i cilësisë së ajrit, duke detajuar konceptin për menaxhimin e kontrollit të emetimeve nga makineritë e ndërtimit dhe transportit.
- Si pjesë e Planit për Parandalimin dhe Reagimin ndaj Ndotjes, të përgatitet menaxhimi i emetimeve të zhurmës dhe dridhjeve, duke detajuar konceptin për menaxhimin e zhurmës dhe dridhjeve të krijuara nga makineritë e ndërtimit dhe transportit.

Plani i Parandalimit të Ndotjes do të përfshijë dispozita për trajnimin e punëtorëve dhe procedurat e komunikimit me palët e interesuara dhe mundësitë e përmirësimit të komunitetit në lidhje me parandalimin e ndotjes dhe mbrojtjen e mjedisit.

Plani i Parandalimit të Ndotjes është i një rëndësie të vecante për projektin e propozuar. Zbatimi i rreptë i tij do të shmangë çdo ndotje eventuale të tokës dhe ujërave nëntokësore e sipërfaqësore, përfshirë liqenin e Shkodrës dhe akuiferët që shërbejnë për furnizimin me ujë të pijshëm të popullsisë së qendrave të banuara që përshkohen nga linja hekurudhore e më tej.

2.3.3.16 Plani i menaxhimit të shëndetit dhe sigurisë së popullatës vendore

Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në Komunitet synon të shmangë ose minimizojë rreziqet dhe ndikimet e mundshme në shëndetin dhe sigurinë e komunitetit lokal gjatë aktiviteteve të projektit. Për më tepër, ai synon të sigurojë që mbrojtja e projektit, personelit të lidhur me të, të respektojnë rregulloret në lidhje me sigurinë dhe sigurinë e komuniteteve lokale.

Plani i Menaxhimit të Shëndetit në Komunitet përfshin:

- Kuadri ligjor, PR4 e BERZH-it dhe Politikat dhe Strategjitë kombëtare në lidhje me Shëndetin dhe Sigurinë e komunitetit (H&S) dhe të drejtat e lidhura me to;
- Nëse është e nevojshme, të behet marreveshje paraprake me institucionet shëndetësore për kujdes shëndetësor në situata emergjente;
- Ndërgjegjësimi dhe angazhimi i palëve të interesuara për H&S – Të ofrohen qasje, aktivitete dhe përshkrim të materialeve për angazhimin dhe konsultimin e palëve të interesuara;
- Marrja e masave për të parandaluar hyrjen në zonat e punës dhe mjeteve të punës, dhe pajisjeve të punës. Të menaxhohet sjellja e personelit të sigurisë;
- Të ndërtohen Mekanizma për ankesat e punëtorëve dhe komunitetit për vlerësimin e rreziqeve dhe ndikimeve të mundshme në shëndetin, sigurinë dhe sigurinë e komunitetit;
- Monitorimi i ecurisë së problemeve shëndetësore dhe sigurisë së punëtorëve. Pasqyrimi i këtyre problemeve nepermjet mekanizmit të ankesave dhe përgjigjeve.

2.3.3.17 Plani i menaxhimit të shëndetit dhe sigurisë në punë

Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në Punë synon të krijojë kushtet për aktivitete të sigurta që mbrojnë shëndetin e njeriut, mjedisin dhe asetet materiale. Ai përfshin aspektet në vijim:

- Planifikimi i aspekteve shëndetësore dhe Sigurisë në punë;
- Hetimi i Aksidenteve dhe Incidenteve; dhe
- Auditimi i shëndetit dhe sigurisë.

Plani përfshin çështjet e mëposhtme:

- Identifikon rreziqet e mundshme dhe vlerëson rreziqet që lidhen me aktivitetet e projektit;
- Përkrahet strategjitë e përgjigjes dhe organizimin e menaxhimit;
- Përcakton strategjitë e komunikimit për të menaxhuar ndikimet e çdo incidenti të mundshëm;
- Përcakton rolet dhe përgjegjësitë e stafit kyç të përfshirë në projekt;
- Merr parasysh syandartet për fuqinë punëtore dhe trajnimin e stafit;
- Përcakton procedurat e njoftimit të brendshëm dhe të jashtëm, komunikimin me komunitetin, skemat organizative të përgjigjes, burimet e kontraktuesit dhe personelin;
- Procedurat e komunikimit me palët e interesuara dhe komunitetet e prekura

2.3.3.18 Plani i menaxhimit të punës dhe kushteve të punës

Plani i Menaxhimit të Punës dhe Kushteve të Punës trajton rreziqet e mundshme mbi të drejtat e punëtorëve, standardet e punës dhe shëndetin dhe sigurinë, duke përmbledhur pritshmëritë dhe procedurat për të ruajtur cilësinë e kushteve të punës, aktivitetëve dhe kodit të sjelljes.

Plani i Menaxhimit të Punës dhe Kushteve të Punës përfshin:

- Kuadrin ligjor dhe Politikat dhe Strategjitë mbi Shëndetin dhe Sigurinë dhe të Drejtat e Punëtorëve, bazuar në PR2 të BERZH-it, ligjin përkatës shqiptar dhe standardet e tjera ndërkombëtare (standardet e punës së ILO, etj.);
- Kushtet shendetesore dhe të sigurisë duhet të jenë në përputhje me ligjin shqiptar dhe standardet ndërkombëtare;
- Qasjen dhe procedurat për një mekanizëm efektiv ankesash nga ana e punëtorëve;
- Qasjen për të monitoruar dhe përmirësuar gjendjen e shëndetit e sigurisë në punë, si dhe të drejtat e punëtorëve; dhe
- Qasjen për të monitoruar dhe përmirësuar mekanizmin e ankesave të punëtorëve dhe trajtimin korrekt të këtyre ankesave, përfshirë përgjigjen në kohë.

2.3.3.19 Plani i Menaxhimit të Zinxhirit të Furnizimit

Plani i Menaxhimit të Zinxhirit të Furnizimit synon të rrisë prokurimet lokale dhe të mbështesë krijimin e një zinxhiri furnizimi lokal që mund të ofrojë produktet dhe shërbimet e nevojshme. EPC/Kontraktori Primar do t'i kërkohet të zhvillojë një ESMS, ose ekuivalent, për ndërtimin e Projektit bazuar në kërkesat e ESMP.

PMZF përfshin:

- Kërkesat M&S brenda kritereve për listën e ngushtë dhe përzgjedhjen e nënkontraktorëve.
- Vlerësoni rrezikun e përdorimit të punës së fëmijëve dhe punës së detyruar në operacionet e furnizuesve kryesorë;
- Sigurohuni që klauzolat për moshën minimale, punën e detyruar dhe shëndetin dhe sigurinë të përfshihen në dokumentet e prokurimit në zinxhirin primar të furnizimit si pjesë e projektit ESMS.
- Rishikimi / auditimi i të gjithë nënkontraktorëve dhe furnizuesve të palëve të treta për të verifikuar përshtatshmërinë e tyre për të përmbushur detyrimet e E&S përpara kontraktimit.
- Zbatimi i aktivitetëve për të rritur prokurimin lokal dhe për të mbështetur krijimin e një zinxhiri furnizimi lokal;
- Identifikoni kompanitë lokale të afta për të ofruar mallra, materiale dhe shërbime;
- Vendosja e një mekanizmi për kontrollin e pranisë/mungesës së punës së fëmijëve, punës së detyruar dhe rreziqeve të larta të çështjeve të rëndësishme të sigurisë, në prodhimin e materialeve dhe pajisjeve bazë.

2.3.3.20 Plani i veprimt në rast emergjence

Plani i Veprimt/Reagimit Emergjent, përfshin veprimet dhe procedurat specifike në rast emergjence gjatë aktivitetëve të ndërtimit dhe funksionimit. Ai synon të parandalojë ndikimet e mundshme

negative në rast aksidentesh dhe gjendjeje emergjente. Ky parandalim bazohet në Politikën Mjedisore dhe Sociale të BERZH-it, rregulloret kombëtare, si dhe praktikën e tjera. Plani duhet të identifikojë dhe parandalojë risqet dhe aksidentet kryesore, dhe të shmangë/zvogëlojë ndikimet e tyre negative në mjedisin biofizik dhe socio-ekonomik.

Plani do të trajtojë incidentet dhe përgjigjet/reagimin ndaj tyre, mbështetur në:

- Identifikimin e risqeve gjatë aktiviteteve të projektit, dhe të ndikimeve të tyre në mjedis dhe shëndetin e njeriut;
- Identifikimi i autoriteteve kombëtare dhe aktorëve të tjerë të fushës, dhe procedurave të duhura për të komunikuar/ndervepruar/bashkëpunuar me ta;
- Identifikimi i masave të nevojshme për reduktimin e ndikimeve të demshme në mjedis dhe shëndet nga aktivitetet e projektit. Në këtë rast të zbatohet ligji shqiptar 45/2019 “Për mbrojtjen civile”, si dhe legjislacioni i BE-së;
- Përshkrimi i masave teknike për mbrojtjen e mjedisit njerëzor dhe natyror nga rreziqet e mundshme;
- Nxjerrja e mesimeve nga incidentet dhe aksidentet hekurudhore, në të kaluarën;
- Përshkrimi i strukturës organizative dhe përshkrimi i ndërveprimeve midis projektit dhe procedurave operative;
- Identifikimi i sistemit dhe procedurave për sigurimin e jetes së personelit, evakuimit, operacioneve të shpëtimit të sigurimit të jetes, dhe trajtimin e duhur shëndetësor;
- Përshkrimi i aktiviteteve të trajnimit dhe organizimi i ekipeve të trajnimit ndaj reagimeve në rast emergjence. Testimi i sistemeve dhe procedurave emergjente; dhe
- Standartet për trajnimin e të gjithë punëtorëve mbi procedurat e reagimit emergjent. Standartet për informimin dhe nderlidhjen/komunikimin e brendshëm e të jashtëm në rast emergjence.

2.3.3.21 Plani i Menaxhimit të Sigurisë

Plani i Menaxhimit të Sigurisë (SMP) synon të sigurojë dhe promovojë mjedisin fizik sa më të sigurt gjatë zbatimit të projektit. Qëllimi kryesor i këtij plani është të përshkruajë se si Kontraktori EPC do të sigurojë dhe mirëmbajë një mjedis fizik të sigurt, të përcaktojë masat e duhura të sigurisë për projektin, të sigurojë që personeli, pajisjet dhe mjetet e tjera të jenë në vend, si dhe të menaxhojë aktivitetet e stafit. Për të reduktuar rreziqet e dëmtimit personal, humbjes së pronës dhe çdo ndikimi negativ në komunitetet lokale.

Plani do të përfshijë:

- Rolet dhe përgjegjësitë e marrëveshjeve të sigurisë
- Procedurat e sigurisë (identifikimi i personelit të kontraktorit dhe kompanisë, identifikimi i vizitorëve, identifikimi i automjetit, etj.)
- Marrëveshjet e komunikimit të lidhura me sigurinë;
- Ndërfaqja me agjencitë qeveritare dhe forcat e sigurisë publike;
- Dispozitat për të siguruar pajtueshmërinë me rregulloret dhe praktikën e mira të industrisë në lidhje me:

- Përzgjedhja dhe punësimi i personelit të sigurisë
- Rregullat e sjelljes së personelit të sigurisë;
- Trajnimi dhe pajisjet e personelit të sigurisë;
- Monitorimi i përputhshmërisë dhe procesi i hetimit të akteve të mospërputhjes
- Program trajnimi për sigurinë duke përfshirë:
- Modulet e Kodit të Sjelljes specifike për personelin e sigurisë;
- Parimet Vullnetare mbi Sigurinë dhe të Drejtat e Njeriut
- Mekanizmi i ankesave

3 Plani i Monitorimit të Mjedisit

3.1 Linjat kryesore të Planit të Monitorimit të Mjedisit

Përgatitja e Planit të Monitorimit të Mjedisit për fazat e projektimit, ndërtimit dhe funksionimit të një projekti, është detyrim për të marre lejen mjedisore. Teknikat, standardet dhe metodat e përzgjedhura të monitorimit duhet të jenë në përputhje me standardet ndërkombëtare, europiane dhe/ose shqiptare. VKM 912/2015, “Për metodologjinë e VNM” kërkon përgatitjen e një programi monitorimi, ndërsa ligji 10431/2011, “Për mbrojtjen e mjedisit”, parashikon që mjediset pritës/receptorët mjedisorë të monitorohen gjatë fazave të zhvillimit të projektit. Sipas nenit 41 të këtij ligji, lista e këtyre receptorëve përfshin:

- cilësinë e ujërave sipërfaqësore;
- cilësinë e ujërave nëntokësore;
- cilësinë e ajrit;
- mbetjet;
- zhurmat;
- rrezatimi;
- cilësinë e tokës;
- flora, fauna, Biodiversiteti, pyjet;
- ndikimi i sektorëve ekonomikë në mjedis;
- monitorimin e dukurive natyrore dhe ndikimin e tyre të mundshëm në mjedis; dhe
- monitorimin e ndikimeve të ndotjes së mjedisit mbi shëndetin e njeriut.

Kjo listë nuk përfshin asnjë mjedis pritës/receptor social dhe kulturor, që i nënshtrohet rregulloreve të tjera, si ligji “Për trashëgiminë kulturore”, ligji 8561/1999 “Për shpronësimet dhe marrjen e përkohshme të pronës private për interes publik”, PRs e BERZH, etj.

4 Veprimtaritë Kryesore të Planit të Menaxhimit e Monitorimit të Mjedisit

4.1 Masat kryesore për zbutjen e ndikimeve në mjedis

Në tabelat 3.1 dhe 3.2 jepen masat kryesore zbutëse gjatë fazave të para ndërtimit e ndërtimit (tabela 3.1), dhe të funksionimit e mirëmbajtjes (tabela 3.2).

Këto masa u hartuan gjatë përgatitjes së VNM-se, nisur nga standardet e BERZH, kombëtare, praktika me e mire, dhe kushtet e tanishme të mjedisit e ndërhyrjet e parashikuara nga projekti.

4.2 Aktivitetet kryesore monitoruese

Në tabelat 3.3 dhe 3.4 jepen aktivitetet kryesore të monitorimit gjatë fazave të para ndërtimit e ndërtimit (tabela 3.3), dhe të funksionimit e mirëmbajtjes (tabela 3.4).

Këto masa u hartuan gjatë përgatitjes së VNM-së, nisur nga standardet e BERZH, kombëtare dhe të BE-së, dhe kushteve të tanishme të mjedisit e ndërhyrjeve të parashikuara nga projekti.

Tabela 4.1_Përmbledhje e masave zbutëse gjate para ndërtimit, dhe ndërtimit

Treguesi mjedisor (Indikator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Çështja mjedisore/rrëziku/ndikimi (Issue/risk)	Veprimtaria/masat zbutëse (Mitigation actions/measures)	Faza e projektit (Implementation phase)	Standardet / legjislativi (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Përgjegjësia (Responsibility)
Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe ndikimeve mjedisore dhe sociale	PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe ndikimeve mjedisore dhe sociale	Zbatimi i masave të planit të menaxhimit	<ul style="list-style-type: none"> Kontraktorit do ti kërkohet të prodhojë dhe zbatojë një Sistem të Menaxhimit Mjedisor dhe Social (ESMS), i cili plotëson kërkesat e ISO 14001 për periudhën e para ndërtimit dhe ndërtimit. Ky sistem përbëhet nga një Plan Menaxhimi Mjedisor dhe Social dhe një Plan Monitorimi Mjedisor dhe Social. Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social të Kontraktorit (PMMSK) do të përmbajë nënplanet e mëposhtme specifike: <ul style="list-style-type: none"> Plani i Angazhimit të Palëve të Interesit (SEP); Kuadri i Marrjes së Tokës dhe Rikthimit të menyrës së Jetesës (PRJ); Plani i Marrjes së Tokës dhe Rivendosja menyrës së Jetesës (LARP); Plani i kontrollit të erozionit dhe sedimentimit; Plani i menaxhimit të shtrese sipërfaqesore së tokës - topsoil; Plani i Menaxhimit të Ujërave; Plani i kalimit të rrjedhave ujore; Plani i Veprimit për Biodiversitetin; Strategjia e kompensimit (offset) për Biodiversitetin; Plani i Menaxhimit të Infrastrukturës dhe Shërbimeve; 	Në të gjitha fazat e zhvillimit të projektit	PR1 e BERZH-it; Legjislativi mjedisor dhe social shqiptar	SMMS të përafuar me ISO 14001. PMMSK dhe nënplanet e M&S janë në përputhje me angazhimet e VNMS-së, PMMS, kërkesat kombëtare dhe kërkesat e BERZH zbatohen rreptësisht;	Kontraktori; Supervizori -HSH/PIU

			<ul style="list-style-type: none"> • Plani i Menaxhimit të Trafikut; • Plani i Menaxhimit të Peizazhit; • Plani i Menaxhimit të Trashëgimisë Kulturore; • Plani i Menaxhimit të Materialeve Ndërtimore; • Plani i Menaxhimit të Mbetjeve; • Plani për Parandalimin dhe Reagimin ndaj Ndotjes; • Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në Komunitet; • Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në Punë; • Plani i menaxhimit të punës dhe kushteve të punës; dhe • Plani i reagimit emergjent 				
Marredheniet me popullatën vendore/komunitetin	<p>PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit;</p> <p>-PR5: Blerja e tokës, kufizimet në përdorimin e tokës dhe zhvendosja e pavullnetshme;</p> <p>-PR2: Kushtet e punësimit dhe punës:</p> <p>-PR4: Shëndeti, siguria dhe siguri</p>	<p>Priten ndikime pozitive; Problemet me komunitetet;</p> <p>-Pjesëmarrja dhe Qasja në informacion dhe mekanizmi i ankesave</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Korniza e politikave dhe procedurave të zhvendosjes; • -Berja publike e kornizës së Restaurimit të mjeteve dhe menyrës së Jetesës (PRJ); • -Konsultimi me komunitetin për strategjinë dhe zbulimin; • -Mekanizmi i ankesave; • -Takime të ndara me komunitetet e prekura indigjene (nëse ka); • -Monitorim, për të siguruar ndërgjegjësim për procesin e dorëzimit të ankesave; • -MIE do të zbatohet strategjine e komunikimit të parashikuar në SEP; • MIE-s dhe kontraktorit do të kërkohet të mbajnë lidhje të ngushtë, gjatë gjithë periudhës së ndërtimit, me përfaqësuesit e komunitetit lokal, pronarët e tokave dhe autoritetet kompetente 	Para finalizimit të strategjise mjedisore dhe socio-ekonomike;	BERZH PR2, PR4, PR5, PR10;PR 8. -Ligjet shqiptare; IFC PS dhe Udhëzimet e Përgjithshme të IFC mbi të EHS.	<p>Raportet e monitorimit dhe auditimit;</p> <p>-Raporti financiar për të vlerësuar rezultatet e investimit;</p> <p>-Proces-verbalet e konsultimeve;</p> <p>-Fletëpalosje të përditësuara për ecurinë e planit të investimeve dhe për restaurimin e</p>	Kontraktori – Supervizori -HSH/PIU

	PR 8 Trashëgimia Kulturore		Angazhimi i komunitetit për çdo ndikim në trashëgiminë kulturore.			aseteve dhe menyrës së jetesës.	
Cilesia e ajrit	PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; PR4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi	Ndikime të përkohshme, të kthyeshmë, në cilësinë e ajrit lokal, për shkak të emetimit atmosferike nga aktivitetet e ndërtimit	<ul style="list-style-type: none"> Zbatimi i Planit Specifik të Menaxhimit të Materialeve të Ndërtimit; Si pjesë e Planit për Parandalimin dhe Reagimin ndaj Ndotjes, të përgatet një paragraf për menaxhimin e cilësisë së ajrit, duke detajuar konceptin për menaxhimin e kontrollit të emetimeve nga makineritë e ndërtimit dhe transportit. Njoftim paraprak për palët e interesuara për emetimet kritike të pluhurit dhe gazit nga aktivitetet e Projektit; Procedurat e ndërlidhjes me komunitetin dhe ankesave publike; Praktikë e mirë ndërtimi për të parandaluar emetimet e pluhurit dhe grimcave nga nepermjet kontrollit efektiv të burimeve të mundshme të ndotjes, përfshirë: Projektimi i punimeve të dheut në menyrë të tillë që të mundësohet rivendosja e bimesisë, pas punimeve të ndërtimit; Spërkatje me ujë në rast pluhuri të dukshëm; Mirëmbajtje e makinerive/pajisjeve të ndërtimit; Kufizimi i shpejtësisë së automjeteve në rrugët/trasene me pluhur; Mbulimi i kamionëve dhe pircjve të dheut/materialeve të ndërtimit, për të parandaluar lëshimin e pluhurit; Perputhshmeria me procedurat dhe oraret e punimeve të ndërtimit; etj. 	Para fazës së parandërtimit; Parandërtimi; Ndërtimi	BERZH PR3, PR4; Udhëzimet e IFCsë (Udhëzimet për Mjedisin, Shëndetin dhe Sigurinë); Direktiva 2008/50/KE; Ligjet shqiptare	Klauzolat e praktikave më të mira të HSE në kontratat e ndërtimit për të përfshirë sigurimin e masave kundër pluhurit; Raportet e monitorimit dhe auditimit; Regjistrimet e mekanizmit të ankesave.	Kontraktori; Supervizori HSH; M. Mjedisit Agjencia Kombëtare e Mjedisit

			<ul style="list-style-type: none"> • Kryerja e punimeve tokësore pranë liqenit të Shkodrës (veçanërisht nga km 139 deri në km 140) jashtë periudhës kur zogjtë shtegtarë qëndrojnë brenda liqenit. Kjo periudhë zgjat afërsisht nga prilli deri në fund të korrikut; • Përdorimi i lëndëve djegëse, të cilat janë në përputhje me standardet zyrtare (sipas urdhresës nr. 6, datë 09.10.2007; përmbajtja e squfurit në karburantin dizel, duke filluar nga data 01.01.2011 duhet të jetë 10 mg/kg); • Monitorimi i cilësisë së ajrit në bazë të përcaktimeve të rregulloreve përkatëse, përfshirë VKM 352/2015 “Për vlerësimin e cilësisë së ajrit mjedisor dhe kërkesat lidhur me disa ndotës” etj. 				
Zhurmat dhe dridhjet	PR3: Efiçienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; PR4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi	Shqetësim i banorëve në afërsi të vendeve të punimeve; Shqetësim i mundshëm dhe/ose zhvendosja e faunës	<ul style="list-style-type: none"> • Njoftim paraprak për palët e interesuara mbi aktivitetet kritike të prodhimit të zhurmave dhe dridhjeve; • Zbatim i Planit Specifik të Menaxhimit të Materialeve të Ndërtimit; • Si pjesë e Planit për Parandalimin dhe Reagimin ndaj Ndotjes, të përgatit një paragraf për menaxhimin e emetimeve të zhurmës dhe dridhjeve, duke detajuar konceptin për menaxhimin e zhurmës dhe dridhjeve të krijuara nga makineritë e ndërtimit dhe transportit; • Zbatim i procedurave të ndërlidhjes me komunitetin dhe ankesave publike; • Specifikimi gjatë fazës së projektimit duhet të sigurojë që niveli i zhurmës së gjeneruar në burim të jete nën 60 dB(A); 	Projektim; Parandërtim; Ndërtim	BERZH PR3, PR4; Udhëzimet e IFCsë (Udhëzimet për Mjedisin, Shëndetin dhe Sigurinë); Direktiva 2008/50/KE; Ligjet shqiptare	Klauzolat e praktikave më të mira të HSE në kontratat e ndërtimit për të përfshirë sigurimin e masave për reduktimin e zhurmës dhe dridhjeve; Raportet e monitorimit dhe auditimit; Regjistrimet e mekanizmit të ankesave.	Kontraktori; Supervizori HSH; M. Mjedisit Agjencia Kombëtare e Mjedisit Bashkitw e prekura

			<ul style="list-style-type: none"> • Instalimi i elementeve të duhura për të reduktuar emetimin e zhurmës; • Praktikë e mirë ndërtimi për të parandaluar gjenerimin e zhurmës dhe dridhjeve që do të shkaktonin shqetesime, përfshirë: • Kompresoret e perdorur duhet të jene te modelit me reduktim zhurme, i futur ne kuti me izolim akustik; • Te shmangen zhurmat gjate shtrirjes se shinave dhe vendosjes se traversave; • Te zvogelohen zhurmat gjate shkarkimit të automjeteve; • Automjetet e furnizimit do të drejtohen në mënyrë te tille që të zvogelohet shqetësimi për banorët lokalë; • Automjetet e furnizimit do të ndalohen të presin me motorët e ndezur brenda ose afër zones se punimve; • Të gjitha pajisjet e makinerive te ndertimit do të mirëmbahen dhe funksionojnë siç duhet, në mënyrë që të shmangen shkaqet e zhurmës së tepërt; • Rrethimi i stacioneve për të reduktuar zhurmën e krijuar nga ndërtimi i tyre; • Kufizimet në periudhat e funksionimit dhe aktiviteteteve specifike të ndërtimit do të vendosen ne marreveshje midis kontraktorit dhe autoritetit vendor përkatës; • Punimet e ndërtimit gjatë natës do te lejohen vetëm kur është e nevojshme, dhe pas konsultimit me banorët vendas; 				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> Banorët e shqetësuar do të njoftohen dhe informohen përpara fazës së ndërtimit, kur të planifikohen punimet e ndërtimit 				
Rreziqet gjeologjike dhe toka	PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe ndikimeve mjedisore dhe sociale	Erozioni në shtretërit e lumenjve dhe përrrenjve; Modifikimi i morfologjise se lumenjve dhe përrrenjve; Ndotja aksidentale e tokës nga mbetjet e ngurta dhe të lëngëta; Marrje e përkohshme e tokës dhe ngjeshje e shtreses sipërfaqesore; Ngjeshja e tokës; Perhapja e ndotësve brenda	<ul style="list-style-type: none"> Plani i kontrollit të erozionit dhe sedimentimit; Plani i kalimit të rrjedhave ujore për çdo vendkalim lumi apo perroi kryesor; Plani i Menaxhimit të Materialeve të Ndërtimit; Plani i menaxhimit të shtreses sipefaqesore/vegjetale te tokës (top soil); Plani i Menaxhimit të Mbetjeve dhe monitorimi i zbatimit të tij; Procedura e Menaxhimit të Materialeve të Rrezikshme; Plani për parandalimin e ndotjes dhe monitorimi i zbatimit të tij; Procedurat e ndërlidhjes me komunitetin dhe ankesave publike; Praktikë e mirë ndërtimi për të parandaluar rreziqet gjeologjike dhe përkeqësimin e kushteve të truallit dhe masat e mëposhme: Të merren parasysh punimet mbrojtëse në shtretërit e lumenjve dhe shtretërve të përrrenjve gjatë fazës së projektimit. Të kihet parasysh modeli gjeoteknik dhe veçoritë sizmike të truallit, etj., gjatë projektimit; Heqja e shtreses sipefaqesore dhe largimi i saj nga zona e punimeve duhet të shmanget aty ku shtresa sipefaqesore konsiderohet se ka vlera në lidhje me habitatin dhe produktivitetin bujqësor, dhe aty ku do të përdoret për qëllime restaurimi; Aty ku demtohet pylli për brezin e punimeve, do të ndërmerret rimbjellje e përshtatshme (në 	Projektim; Parandërtim; Ndërtim	BERZH PR1, PR3; Ligjet Shqiptare; FAO: Klasifikimi i cilesise (land capability) së tokës; Praktika më e mirë ndërkombëtare	Raporti mbi monitorimin fillestar të Procedurave të nënkontraktorit; Raporti mbi monitorimin fillestar të listes së materialeve të nënkontraktorëve; Rezultatet e auditimeve (zbatimi i masave zbutëse); Raporti mbi zbatimin e Planit të Menaxhimit të Ujit; Raport mbi zbatimin Planit të Menaxhimit të Mbetjeve; Raporti mbi zbatimin e Planit të Menaxhimit të materialeve të rrezikshme;	Kontraktori; Supervizori HSH

		<p>profilin të tokës.</p>	<p>përputhje me kushtet ekologjike) për të zvogeluar erozionin nëpërmjet humbjes së efektit lidhës të shtresës sipërfaqësore të tokës;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grumbullimi i përkohshëm i dheut të gërmuar do të bëhet në vende të sigurta, ku nuk ka rrezik erozioni. Çdo grumbull dheu i mbetur në fund të ndërtimit do të hiqet. Mbetjet e betonit ose mbetjet e tjera të ngurta, do të hiqen; • Masat të vecanta mbrojtëse kundër erozionit në rrjedhat e ndjeshme ujore (lumenjtë Mat e Kir dhe Perroi i Thate); • Aktivitetet për restaurimin dhe rimbjelljen e tokës do të fillojnë menjëherë pas përfundimit të punimeve, përfshirë rimbjelljen me specie vendase. Do të kryhet monitorimi derisa mbulesa bimore të jetë e qëndrueshme; • Lëvizjet e automjeteve jashtë rrugëve do të kufizohen për të ulur ndikimin e ndërtimit në humbjen e shtresës mbulesore të tokës dhe ngjeshjen se saj, veçanërisht në zonat me depozitime të shkrifeta. Kontraktori do të jetë përgjegjës për planifikimin e punimeve të ndërtimit, në mënyrë që të shmangët ndërtimi i rrugëve hyrëse gjatë periudhave me reshje të dendura; • Instalimi dhe mirëmbajtja e masave të kontrollit për erozionin, rrjedhjen dhe sedimentimin në terrene të pjerrëta (km 139 deri në km 140) dhe në zonat e prirura nga erozioni (lumenj dhe shtretër përrenjsh); • Sigurimi i pajisjeve për evakuimin e rrjedhjeve; 			<p>Procedura dhe Plani i Parandalimit të Ndotjes; Raport mbi metodat e ndërtimit në çdo vendkalim lumor; Të dhënat që verifikojnë restaurimin dhe masat e kontrollit të erozionit; Raporti i përdorimit të shtresës sipërfaqësore të tokës së hequr (top soil), të cilësisë së lartë bujqësore; Sasia dhe përbërja e argjilës së përdorur për shpimet gjeoteknike; Krahasimi i fotove para dhe pas punimeve në kalimet lumenjve dhe përrenjve kryesore.</p>	
--	--	---------------------------	---	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> Argjila e përdorur nga sondat e shpimit, gjatë fazave të projektimit dhe ndërtimit, do të jetë jo toksike; Autobotet e karburanteve, për furnizimin e makinerive të ndërtimit, do të ketë pajisjet e duhura për të shmangur pikimet/derdhjet. Stafi do të stervitet dhe përditësohet rregullisht për përdorimin e tyre; Përpara çdo ndërtimi në zona të ndjeshme gjeologjike, kontraktori duhet të sigurohet (nga studimi gjeoteknik) që nuk ka rrezik të mundshëm që lidhet me punimet nëntokësore; Masat zbutëse, specifike për çdo zonë ndërtimi, do të zhvillohen më tej para se të fillojë ndërtimi, përmes dokumenteve të duhura teknike. 				
Burimet ujore	PR3: Efiçienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe ndikimeve mjedisore dhe sociale	Ndikim në ujërat sipërfaqësorë nga sedimentet e ndotura; Ndotje aksidentale e ujërave të ëmbla nga mbetjet e ngurta dhe të lëngshme; Modifikimi i morfologjisë së shtratit të	<ul style="list-style-type: none"> Plani i menaxhimit të ujit dhe monitorimi i tij; Plani i kalimit të rrjedhave ujore për çdo vendkalim; Plani për parandalimin dhe reagimin ndaj derdhjeve; Plani i Menaxhimit të Materialeve të Ndërtimit; Plani i Menaxhimit të Mbetjeve dhe monitorimi i zbatimit të tij; Procedura e Menaxhimit të Materialeve të Rrezikshme; Plani për parandalimin e ndotjes dhe monitorimi i zbatimit të tij; Plani i kontrollit të erozionit dhe sedimenteve; Procedurat e ndërlidhjes me komunitetin dhe ankesave publike; Masat specifike në vendkalimet e rrjedhave ujore; 	Projektim; Parandërtim; Ndërtim	BERZH PR1, PR3; Direktiva Kuadër për Ujërat (WFD); Direktiva e BE-së 78/659 për cilësinë e ujit për të mbështetur jetën e peshqve; Direktiva e BE-së 76/160 për cilësinë e ujërave për larje;	Raporti mbi monitorimin fillestar të Procedurave të nënkontraktorit; Rezultatet e auditimeve (zbatimi i masave zbutëse); Raporti mbi zbatimin e Planit të Menaxhimit të Ujit; Raport mbi zbatimin e	Kontraktori; Supervizori HSH; M. Mjedisit Agjencia Kombëtare e Mjedisit Bashkitw e prekura Agjensite për ujin

		<p>lumenjve e perrenjve; Harxhimi i rezervave të ujërave të ëmbla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Masat specifike mbi akuiferët e zones së projektit (Kalimi i shtratit të lumit Mat nga km 55 në km 56); • Masat specifike mbi Akuiferin Kuaternar të Shkodrës (nga km 107 në km 108); • Masat specifike mbi akuiferin gëlqeror (nga km 130 në km 140); • Restaurimi i brigjeve dhe shtretërve të lumenjve dhe monitorimi i punimeve restauruese; • Praktika e mirë ndërtimore për të parandaluar ndotjen e ujit, duke përfshirë: • Kampe pune në distancën e duhur nga ujërat sipërfaqësore; • Minimizimi i përdorimit të ujërave nëntokësore, dhe përdorimi i ujërave nëntokësore me ndjeshmëri të ulët; • Miratimi i masave që shmangin ose reduktojnë përdorimin e ujit në mënyrë që konsumi i ujit të projektit të mos ketë ndikime negative të rëndësishme në burimet ujore: përdorimi i masave shtesë teknikisht të realizueshme për ruajtjen e ujit në kuadër të aktiviteteve të ndërtimit; përdorimi i furnizimeve alternative me ujë, kompensimi i konsumit të ujit për të reduktuar kërkesën totale për burime ujore brenda furnizimit të disponueshëm; • Të zhvillojë dhe zbatojë procedura për përdorimin e ujit (monitorimi dhe kontrolli i sasisë dhe cilësisë) • Të minimizohet, kur është e mundur, puna në terren të butë, në mot të lagësht; 		<p>UNECE: Udhëzime për kategorizimin e ujërave të lumenjve bazuar në treguesit e tyre të cilësisë; Ligjet shqiptare</p>	<p>Planit të Menaxhimit të Mbetjeve; Raporti mbi zbatimin e Planit të Menaxhimit të materialeve të rrezikshme; Procedura dhe Plani i Parandalimit të Ndotjes; Raporte për punimet restauruese në çdo vendkalim; Vëllimet e ujit të përdorur; Sasia dhe përbërja e argjilës së përdorur për shpimet gjeoteknike; Përqendrimet e turbulltisë/lëndëve të ngurta, vajrave, karburanteve, grasove, etj., të matura në burimet ujore para dhe pas ndërtimit;</p>	
--	--	---	---	--	---	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Nuk do të ketë shkarkim ujërash të ndotura drejtpërdrejt në ujërat sipërfaqësore ose nëntokësore; • Masa për parandalimin e rrjedhjes së sedimenteve nga zonat e punimeve në rrjedhat ujore; • Të ndalohet grumbullimi i materialit të germuar jashtë kantierëve. Të shmangen zonat afër rrjedhave ujore për grumbullimin e këtij materiali; • Sigurimi i pajisjeve për evakuimin e rrjedhjeve; • Autobotet e karburanteve, për furnizimin e makinerive të ndërtimit, do të ketë pajisjet e duhura për të shmangur pikimet/derdhjet. Stafit do të stervitet dhe përditësohet rregullisht për përdorimin e tyre; • Mirëmbajtja e rregullt e të gjitha makinerive për të parandaluar rrjedhjet e vajrave dhe karburantit; • Ndalohet kalimi i rrjedhave ujore nga automjetet dhe makinerit; • Argjila e përdorur nga sondat e shpimit, gjatë fazave të projektimit dhe ndërtimit, do të jetë jotoksike. 			<p>Ndjeshmëria e akuiferëve të përshkuar; Krahasimi i fotove para dhe pas, në vendkalimet kryesore të lumenjve.</p>	
Mjedisi biologjik	PR6: Ruajtja e biodiversitetit dhe menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore të gjalla;	Restaurimi i habitateve; Humbja/degradimi i habitatit, copëzimi, i drejtpërdrejtë	<ul style="list-style-type: none"> • Veprime të përgjithshme – praktikë e mirë ndërtimi; • Zhvillimi i një Plani Veprimi për Biodiversitetin (PVB BAP) për zonën me shkurre dhe pyll, në pjesën veriore të linjës hekurudhore (km 132.6 deri në km 137+750). BAP duhet të jetë pjesë e procesit të tenderimit; 	Projektim; Parandërtimi; Ndërtimi; Pas ndërtimit	PR 6 e BERZHit; Konventa e Bernës; Konventa për ruajtjen e kafshëve të egra evropiane dhe	Regjistrime që vertetojnë zbatimin e masave zbutëse; Monitorimi i veprimtarisë restauruese në brezin e punës;	Kontraktori; Supervizori HSH; M. Mjedisit Agjencia Kombëtare e Mjedisit AKZM & ARZM;

	<p>PR3: Efiçienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes</p>	<p>humbje, shqetësim/zhvendosje e specieve; Kompensimi në formën e zvendesimit të biodiversitetit; Dëmtimi i RMN të Liqenit të Shkodrës</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Një Strategji e Kompensimit të Biodiversitetit (BOS) duhet të përgatitet nga Kontraktori. BOS duhet të jetë pjesë e procesit të tenderimit; • BAP dhe BOS duhet të miratohen nga përfaqësuesit e BERZH, përpara fazes së zbatimit të Projektit; • Në lidhje me projektin e propozuar, PVB (BAP) duhet të përqendrohet në zonën me pyjeve dhe shkurreve të degraduara (km 132.6 deri në km 137+750); • PVB (BAP) duhet të koordinohet me Planin e Kalimit të Rrjedhave Ujore, Planin e Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentimit, Planin e Menaxhimit të shtresës së Sipërme (vegjetale) të tokës Topsoil, Planin e Menaxhimit të Materialeve të Ndërtimit, Planin e Menaxhimit të Ujërave të Ndotura dhe Planin e Menaxhimit e Parandalimit të Derdhjeve/pikimeve (mbetjeve të rrezikshme); • Të percaktohet periudha e ndërtimit, në mënyrë të tillë që shmangen ndikimet mbi shpendet folezues dhe kohën e pjelljes së gjitarëve; • Përdorimi, sa më shumë që të jetë e mundur, i rrugëve egzistuese të hyrjes, dhe zvogëlimi i hapjes së rrugëve të reja hyrëse; • Të ndalohen zjarret për çfarëdo arsye, përveç nëse me miratimin e autoriteteve lokale të zjarrfikësve. • Ndalimi dhe kontrolli i rreptë i gjuetisë (gjuetisë së paligjshme) nga punëtorët. 		<p>habitateve natyrore; IFC PS6; Direktiva e BE-së për Habitatat; Direktiva e BE-së për Shpendet; Legjislacioni i BE-së Natura 2000; Ligjet shqiptare</p>	<p>Restaurimi, pas aktiviteteve të ndërtimit, në zonën me pyll e shkurre nga km 132.5 deri në km 137+750 duhet të jetë i pranueshëm për ARM dhe ARZM Shkodër; Regjistrime që verifikojnë zbatimin masat e restaurimit; Parametrat monitorues të përshtatur për kushtet specifike të çdo lumi. Duhet të merren parasysh elementët fizikë, kimikë, biologjikë dhe morfologjikë të lumit dhe një tregues i metodologjisë së monitorimit, frekuencës dhe vendndodhjes për</p>	
--	--	---	--	--	---	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Te kufizohet levizja e punëtorëve vetëm në kantieret e ndërtimit. Te ndalohet demtimi i florës dhe faunës lokale. Konkretisht, ndalohet: <ul style="list-style-type: none"> • grumbullimi i bimëve mjekësore; • shqetësimi dhe gjuetia e kafsheve, shpendëve; etj., • grumbullimi i vezëve të shendeve të eger; • shqetësim i kafshëve të vogla; • prerja e bimëve ose pemëve të çdo lloji. • Përcaktimi i zonave të përfshira të duhanit për punëtorët gjatë ndërtimit në zona pyjore dhe në stinë të thate; • Sapo të përfundojë ndërtimi, të restaurohen të gjitha kantieret dhe rruget e përkohshme të përdorura për ndërtim. Nëse kërkohet, të zbatohen teknikat e duhura për rehabilitimin e vegjetacionit. <p>Mbrojtja e habitateve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhvillimi i një plani veprimi për biodiversitetin (PVB ose BAP) për zonën me shkurre dhe pyll në pjesën veriore të linjës hekurudhore (km 132.5 deri në km 137+750); • Në rast praninë e habitateve të ndjeshëm dhe/ose të rëndësishëm, të sigurohet që biologu ose inxhinieri mjedisor i kualifikuar të jetë i pranishëm gjatë gjithë kohës për të siguruar që të gjitha planet të ndiqen me precizitet dhe të mos ketë dëmtime të panevojshme të habitatit dhe burimeve të tjera natyrore; • Përdorimi, sa më shumë që të jetë e mundur, i rrugëve hyrëse ekzistuese dhe minimizimi i 			<p>çdo kalim lumi kryesor.</p> <p>Monitorimi do të duhet të auditohet masat për të kontrolluar zbatimin e Planit të Veprimit për Biodiversitetin.</p> <p>Duhet të merren parasysh edhe kushte plotësuese specifike për praktikatat e ndërtimit, të tilla si praninë e vajrave, karburanteve ose solucioni argjilor i shpimit;</p> <p>Raportimi i objektivave dhe gjetjeve të rehabilitimit;</p> <p>Përgatitja e një dokumenti auditimi dhe përmbledhës të të gjitha objektivave, aktiviteteve dhe rezultateve të</p>	
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>hapjes të rrugëve të reja hyrëse përmes vegetacionit kënetor (shtretër kallamishtesh), dhe habitateve bregore e livadheve. Kudo që është e mundur, rrugët e reja hyrëse të jenë në zona me ndjeshmëri të ulët ekologjike. Sapo të përfundojë ndërtimi, të rehabilitohen të gjitha gjurmët e punimeve të përdorura për ndërtim;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asnjë kamp ndërtimi apo parking makinerish nuk do të vendoset brenda zonave të ndjeshme ekologjike, habitateve me ndjeshmëri të lartë, ose në terrenet aluviale (në luginat e lumenjve dhe përrenjve) për të shmangur ndikimet negative në habitatet e bregore dhe ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore; • Të mos vendoset asnjë mbetje (beton, çeliku, dhera, etj.) në zona të ndjeshme; • Pas aktiviteteve të ndërtimit të rehabilitohet vegetacioni duke mbjellë fara ose bimë autoktone dhe të monitorohet derisa të rivendoset mbulesa e plotë bimore; • Të gjitha vendet që shërbejnë si depozitime të përkohshme për materiale të ndryshme ndërtimi duhet të propozohen paraprakisht nga projektuesi dhe ndërtuesi në mënyrë që të vlerësohen ndikimet e mundshme negative në habitate; • Kompensimi i humbjes së pyjeve duke mbjellë sipërfaqe të tokave pyjore të zhveshura ose tokave të tjera që mund të shërbejnë për këtë qëllim. Pyllëzimi do të kryhet me specie autoktone. 			Planit të Veprimit për Biodiversitetin.	
--	--	--	--	--	--	---	--

			<p>Flora dhe vegjetacioni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pastrim minimal i vegjetacionit dhe punimet e rimbjelljes, në zonat e prekura, sapo të përfundojë ndërtimi; • Rivendosja e mbulesës bimore me specie autoktone; • Shmangni prerjen e çdo lloji të rrallë dhe të rrezikuar; • Shmangni shkatërrimin e bimësisë kenetore. Aty ku kjo është e pashmangshme, duhet të kufizohet në minimum. <p>Fauna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Shpendet: • Asnjë ndërtim nuk do të bëhet gjatë sezonit të shumimit të shpendëve, përveç rasteve kur studimet para ndërtimit kanë treguar se asnjë shpend nuk ka bërë fole në zonën e punimeve; • Kur është e mundur, ndërtimi i rrugëve të hyrjes dhe pastrimi i bimësisë në brezin e punës, nuk do të ndërmerren gjatë sezonit të folezimit të shpendëve; • I gjithë stafi i kantierit do të informohet për procedurat që duhen zbatuar nëse gjenden shpënde folezues brenda zonës së ndërtimit. Puna do të ndalet, derisa të kërkohet dhe zbatohet këshilla e specialistëve. <p>Gjitarët, Amfibët, Zvarranikët:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nëse identifikohet ndonjë dëshmi e lakuriqëve të natës, të bëhet konsultim me autoritetin 				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>pergjegjes për të zhvilluar masat e duhura zbutëse përpara se të priten pemët. Nëse ka prova të shumimit të lakuriqëve të natës, ose lakuriqëve të rinj, ndërtimi të shtyhet në kohe, derisa lakuriqët e natës të jenë larguar nga pemët ku shumohen;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Shkatërrimi i drejtpërdrejtë i popullatave të amfibëve dhe zvarranikëve mund të shmanget nëpërmjet aplikimit të disa kufizimeve gjatë periudhës së ndërtimit (shmangja e periudhës së vezëve pranverë) në zonat afër habitateve ujore. • Zonat e mbrojtura dhe ato Emerald: • të zbatohen udhëzimet Planit zyrtar të Menaxhimit të RMN të Liqenit të Shkodrës (zone kandidate Emerald); • RMN e Liqenit të Shkodrës është shpallur Zonë e Mbrojtur për shkak të biodiversitetit ujor të liqenit. Ndaj, linja hekurudhore përshkon vetëm zonën e përdorimit tradicional të kësaj ZM, e cila karakterizohet kryesisht nga toka të punueshme dhe në një shkallë më të vogël nga pyje dushku gjetherënës të degraduar dhe me vlera të kufizuara biodiversiteti. • Sondazh i gjerë në terren për të identifikuar dhe vlerësuar shërbimet e ekosistemit si pjesë e anketimit para ndërtimit për të plotësuar të dhënat bazë me të dhënat e fundit specifike për vendndodhjen; • Për të parandaluar plotësisht ndikimet, të tilla si zhvendosja e një projekti ose ndryshimi i paraqitjes së tij hapësinore për të parandaluar ndikimet në lokacione specifike; 				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Të vendoset akses alternativ për të ruajtur aksesin ku ndodhen zona alternative të kullotjes brenda zonave përreth; • Të ruajë aksesin aty ku ndodhen zonat e bimëve mjekësore dhe të vendosë akses alternativ; • Të kontrollojë ndërtimin e hekurudhës për të garantuar që furnizimi me ujë në rrjedhën e poshtme dhe ndryshimet cilësore të minimizohen dhe të mos prishin cilësinë e kullotjes dhe të prishin mbulesën bimore jashtë zonave të ndërtimit; • Për të reduktuar kohëzgjatjen, intensitetin dhe/ose shtrirjen e ndikimeve që nuk mund të shmangen plotësisht • Materialet e rrezikshme dhe menaxhimi i reagimit emergjent për të shmangur kontaminimin e ujërave sipërfaqësore dhe tokës; Pastrimi i kujdesshëm i bimësisë në zonën e brezit të punës për të minimizuar ndikimet në habitatet lokale; • Të ndalojë përdorimin e pesticideve për pastrimin e vegjetacionit gjatë ndërtimit dhe funksionimit; • Të ndërmarrë veprime për të ndihmuar rikuperimin e çdo veçorie që është degraduar, dëmtuar ose shkatërruar; • Një Plan i Menaxhimit të Trafikut të Ndërtimit do të zbatohet për të reduktuar shqetësimin e trafikut në objektet dhe vendet turistike në zonë; • Rivendosja e zonave të përkohshme të trazura gjatë ndërtimit do të përfshijë riprofilim dhe ribimësi; 				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>Sherbimet e Ekosistemit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krijimi i aksesit alternativ për të ruajtur aksesin ku ndodhen zona alternative të kullotjes brenda zonave përreth; • Ruajtja e aksesit ku ndodhen zonat e me bimësi kurative dhe vendosja e aksesit alternativ; • Kontrolli i ndërtimit të hekurudhës për të siguruar që furnizimi me ujë në rrjedhën e poshtme dhe ndryshimet cilësore të minimizohen dhe të mos prishin cilësinë e kullotjes dhe prishjes së mbulesën bimore jashtë zonave të ndërtimit; • Materialet e rrezikshme dhe reagimi në rast emergjence për të shmangur kontaminimin e ujërave sipërfaqësore dhe tokës; • Pastrimi i kujdesshëm i bimësisë në zonën e brezit të punës për të minimizuar ndikimet në habitatet lokale; • Ndolimi i përdorimit të pesticideve për pastrimin e vegjetacionit gjatë ndërtimit dhe funksionimit; • Zbatimi i një Plani të Menaxhimit të Trafikut të Ndërtimit për të reduktuar shqetësimin nga trafiku në objektet dhe vendet turistike në zonë; • Rivendosja e zonave të përkohshme të përziera gjatë ndërtimit do të përfshijë rimbushjen dhe mbjelljen me bimësinë e mëparshme; 				
Peisazhi dhe aspekti pamor	PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe	Ndikime nga: punimet e ndërtimit në brezin e	<ul style="list-style-type: none"> • Plani i Menaxhimit të Peisazhit duhet të zbatohet në koordinim të ngushtë me Planin e Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentimit dhe Planin e Veprimit për Biodiversitetin. 	Projektim; Parandërtimi;	PR6 e BERZHit; Praktika më e mirë në	Raportet e monitorimit të përgatitura nga një specialist	Kontraktori; Supervizori HSH; M. Mjedisit

	ndikimeve mjedisore dhe sociale PR6: Ruajtja e biodiversitetit dhe menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore të gjalla	punimeve; rrugë të reja shërbimi; Stacioni i ri i mallrave Lezhe 2; gardhe; mure mbrojtës. Ndikime nga rehabilitimi biofizik i brezit të punimeve	<ul style="list-style-type: none"> • Përfshi pamjen e brezit të punimeve gjatë të ndërtimit; • Brezi i punimeve: • Rehabilitimi i vegjetacionit brenda brezit të punës; • Gjerësia e brezit të punës dhe rrugëve hyrëse, gjatë aktiviteteve të projektit, do të mbahet në minimumin e nevojshëm; • Gardh mbrojtës për bimësinë në zonën me pyll dhe shkurret nga km 132.5 deri në km 137.75. • Stacioni i ri i mallrave Lezhe 2, në zonë bujqësore: • Zvogëlim i ndikimit pamor duke mbjellë pemë rreth stacionit; • Te zgjidhet ngjyra e duhur për lyerjen e ndërtesës së stacionit. • Gardhi rrethues i hekurudhës dhe muret mbrojtëse: • Murt sa më të ulëta që të jetë e mundur; • Shmangje e përdorimit të betonit për të ulur ndikimin negativ pamor të mureve mbajtes. 	Ndërtim Pas ndërtimit	Udhëzimet për Peizazhin dhe Vlerësimi i Ndikimit Vizual.	peizazhit gjatë rehabilitimit; Raport për restaurimin e vegjetacionit nga km 132.5 deri në km 137.75; Regjistrime që verifikojnë zbatimin e masave të restaurimit; Prania e gardheve/mbulesave/rrjetave për mbrojtjen e vegjetacionit; Përgatitja e një dokumenti përmbledhës mbi objektivat, aktivitetet dhe rezultatet e Planit të Veprimit për Biodiversitetin pas ndërtimit dhe gjatë funksionimit.	Agjencia Kombëtare e Mjedisit Bashkitw e prekura AKZM & ARZM;
Zenia dhe përdorimi i tokës	PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit;	Marrja e përhershme e tokës (afërsisht 7.5 ha) për	<ul style="list-style-type: none"> • Konsultimi me komunitetin për strategjinë dhe publikimin e informacionit; • Korniza e politikave dhe procedurave të zhvendosjes (PZH). PZH të behet publik; • Mekanizmi i ankesave; 	Para ndërtimit; Gjate dhe pas ndërtimit	BERZH PR5, PR 7, PR10; IFC: Udhëzues i përgjithshëm mbi EHS;	Elementët shtesë të projektit që përmirësojnë kufizimet ekzistuese të	Kontraktori; Supervizori HSH;

	<p>PR5: Blerja e tokës, kufizimet në përdorimin e tokës dhe zhvendosja e pavullnetshme; PR8: Trashëgimia Kulturore; PR4 Shëndeti, siguria dhe sigurimi</p>	<p>stacionin Lezhe 2 dhe rrugët e shërbimit dhe lidhjes; Marrje e përkohshme e tokës për brezin e punimeve; Humbja e përkohshme e Burimeve të jetesës dhe të ardhurave për shkak të brezit të punës; Zhvendosja e strukturave fizike; Shqetësim i kafshëve barngrenese nga prishja e kullotave.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kompensim me koston e zëvendësimit; • Plani i marrjes së tokës dhe restaurimit të mjeteve të jetesës (LARP); • Konsultime për kalimet ekzistuese në nivel dhe nënkalimet; • Konsultim për shtimin e nënkalimeve të reja dhe nënkalimeve bujqësore në vende të përshtatshme; • Projektimi i elementeve shtesë të Projektit që përmirësojnë kufizimet ekzistuese të përdorimit të tokës (nënkalime të reja dhe nënkalime bujqësore); • Projektimi i kalesave shtesë të siguruar në nivel, në funksion të situatës aktuale urbane; • MIE duhet të nxjerre të dhenat kadastrale, të identifikojë pronarët e tokave dhe të sigurojë titujt e tokës. • Të jepet ndihma për personat vulnerabël të cilët nuk janë në gjendje të zhvendosen dhe të zhvendosen vetë. • Ndihma shtesë e synuar (p.sh., trajnimi ose mundësitë e punës) që duhen ofruar dhe mundësitë për të përmirësuar ose të paktën rivendosur kapacitetin e tyre për të fituar të ardhura, nivelet e prodhimit dhe standardet e jetesës për Personat e Zhvendosur Ekonomikisht, jetesa ose nivelet e të ardhurave të të cilëve ndikohen negativisht; • Sasia e tokës së zënë gjatë ndërtimit të minimizohet. • Të trajnohen punëtorët e ndërtimit për të qëndruar brenda kufirit të zonave të ndërtimit 		<p>Ligjet shqiptare; Pervoja me e mire.</p>	<p>përdorimit të tokës (nënkalime të reja dhe nënkalime bujqësore); Kalimet e reja, të siguruar, në nivel; Prezantimet dhe materialet e tjera për zbulimin e informacionit të disponueshme dhe të arritshëm; Rishikimet e angazhimeve të planifikuara dhe ad hoc me komunitetet lokale; Përditësimi i të dhënave kadastrale, identifikimi i ishpronarëve dhe sigurimi i titujve të tokës; Procesverbalet e konsultimeve; Marrëveshjet e nënshkruara për kompensimin e tokës dhe pronave të tjera</p>	<p>Agjencia Kombëtare e Shpronësimit Bashkitarë e prekura</p>
--	--	---	--	--	---	--	---

			<p>dhe korridorit të shpronësimit dhe shmangien e shkeljeve në tokat private.</p> <ul style="list-style-type: none"> Nëse ankesat lidhur me shfrytëzimin e paautorizuar të tokave në pronësi private, dëmtimet në tokat ngjitur, etj. pranohen nëpërmjet Mekanizmit të Ankesave të Projektit, vlerësimi/hetimi do të kryhet rast pas rasti dhe kur është e nevojshme, veprimet/masat korrigjuese (p.sh. riparimi, mirëmbajtja, rindërtimi, restaurimi, etj.) do të planifikohen dhe kryhen. 				
Ekonomia dhe Punesimi	PR2: Puna dhe Kushtet e punës; -PR10: Informacion Publikimi dhe angazhimi me Palwt e interesit	Punësimi i përkohshëm dhe ndikimi ekonomik në nivel lokal; -Grupet e cenueshme	<ul style="list-style-type: none"> Optimizimi i mundësive pwr kontratimin e kompanive lokale; Procedurat e rekrutimit do të zhvillohen dhe synojnë: <ul style="list-style-type: none"> Proces i drejtë dhe transparent i rekrutimit për të gjitha publikimet; Reklamimi i vendeve tw punës në mënyrë që ato të jenë të aksesueshme në nivel lokal; Të ofrojë mundësi punësimi të fuqisë punëtore vendore në masën e mundshme duke marrë parasysh fuqinë punëtore të pakualifikuar, gjysmë të kualifikuar dhe të kualifikuar; Përfshirja e fuqisë punëtore lokale; Të jepet përparësi personave vulnerabël (veçanërisht atyre që do të jenë me aftësi të kufizuara ekonomike); Kontraktorët dhe HSH të përshkruajnë dhe të kërkojnë një proces rekrutimi të drejtë dhe transparent, neutral gjinor për të gjitha mundësitë e vendeve të punës dhe të kërkojnë 	Para ndertimit; Gjate dhe pas dhe pas ndertimit Operimit	EBRD PR2, PR10; -IFC PS and IFC Guidat e pwr gjithshme tw IFC; -Legjislacioni Shqiptar -Praktikat mw tw mira	Kontratat me kompanitë vendase; -€ të shpenzuara për mallra dhe shërbime në Shqipëri; -Përqindja e fuqisë punëtore të pakualifikuar brenda vendit; -Rekrutimi i njerëzve vendas; -Rekrutimi i njerëzve vendas nga grupet vulnerabël; Programi i trajnimit i zbatuar dhe trajnuar kompanitë/personeli dhe aktorët e tjerë vendorë;	Kontraktori; Supervizori HSH;

			<p>të punësojnë PAP të projektit në secilën pjesë të rrugës së projektit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të inkurajojë nënkontraktorët të punësojnë personel vendor; • Rritje e kapaciteteve nëpërmjet programeve të trajnimit për kontraktorët dhe nënkontraktorët mbi politikën përkatëse, si dhe programe trajnimi potenciale dhe specifike për furnitorët kombëtarë dhe vecanërisht ato lokalë; • Të miratohen masa/kritere që ofrojnë mundësi për bizneset e shkallës vendase të tenderojnë për prokurimin e mallrave dhe shërbimeve të nënkontraktuara (p.sh. njoftime dhe publikime në nivel lokal). 				
Grupet indigjene	PR 7: Grupet indigjene	Dëme direkte fizike dhe ekonomike	<ul style="list-style-type: none"> • Nga konsultimet me shtatë bashkitë e prekura rezulton se nuk ka grupe të cënueshme në gjurmën Projektit. Prandaj, PR 7 (Grupet Indigjene) nuk është e zbatueshme. 	• n/a	• BERZH PR 7	• n/a	• n/a
Trashëgimia kulturore	PR8: Trashëgimia Kulturore	Dëmtime fizike të drejtpërdrejta; Zhurma, dridhje dhe ndotje; Bllokimi i rrugëve të përdoruesve; Ndikime pamore.	<ul style="list-style-type: none"> • Plani i Menaxhimit dhe Monitorimit të Trashëgimisë Kulturore; • Udhëzues mbi Kodin e Sjelljes së Punonjësve; • Shmangja e objekteve/vendeve të njohura arkeologjike gjatë aktiviteteve të ndërtimit; • Konsultimi me Institucionet përkatëse Shqiptare (ASA) dhe bashkitë e prekura, gjatë fazës së Ceshtjeve Mjedisore (Scoping); • Të kryhet një studim arkeologjik para punimeve ndërtimore; • Të marrë leje nga ASA, pas kryerjes së një studimi arkeologjik të kryer nga një ekspert i licencuar; • Gjatë punimeve të ndërtimit duhet të përfshihet një arkeolog i licencuar; 		<ul style="list-style-type: none"> • BERZH PR8; • IFC PS 8; • Ligji Shqiptar për Trashëgiminë Kulturore 	Vrojtimi i trashëgimisë kulturore gjatë projektimit; Përqindja e shmangies së burimeve të njohura të trashëgimisë kulturore; Formularet dhe shenimet mbi rregjistrimin e	Kontraktori; HSH Min. Kultures Instituti i Trashëgimisw Kulturore

			<ul style="list-style-type: none"> • Zhvillimi dhe zbatimi i procedurës për gjetjet e rastësishme. Të gjithë kontraktorët dhe palët e tjera të përfshira, janë të trajnuar për përdorimin e kësaj procedure; • Aktivitetet e projektit të jenë të kufizuara në kohë dhe hapësirë; • Zbatimi i veprimeve dhe masave zbutëse në lidhje me zhurmat, dridhjet dhe ndotjen. • Zbatimi i masave zbutëse për çdo ndikim të TK përmes angazhimit të palëve të interesuara në komunitet 			<p>gjetjeve të rastësishme;</p> <p>Përqindja e mbuluar e zonave arkeologjike në zonën e projektit;</p> <p>Përqindja e përgjigjeve ndaj ankesave domethënëse;</p> <p>Përqindja e përdorimit të Kodit të Sjelljes në lidhje me menaxhimin e projektit dhe fuqinë punëtore;</p> <p>Orari i kufizimit të aktiviteteve të projektit;</p> <p>Monitorimi i ndotjes, zhurmës dhe dridhjeve;</p> <p>Barriera mbrojtëse kundër zhurmës përballë objekteve/vendëve të trashëgimisë kulturore</p>	
--	--	--	--	--	--	---	--

Infrastruktura	<p>PR5: Blerja e tokës, kufizimet në përdorimin e tokës dhe zhvendosja e pavullnetshme;</p> <p>PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe ndikimeve mjedisore dhe sociale;</p> <p>PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit;</p> <p>PR 4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi në punë</p>	<p>Ndërprerje/ Dëmtime të infrastrukturës dhe shërbimeve (linjat e energjisë dhe telekomunikacionit, gazsjellësit etj.);</p> <p>Humbje e përkohshme e rrjedhave ujore nga ndërprerja e kanaleve të kullimit dhe sistemeve të ujitjes;</p> <p>Ndërprerje e përkohshme e energjisë elektrike dhe shërbimeve të</p>	<ul style="list-style-type: none"> Lidhja/mardheniet me komunitetin; Plani i Menaxhimit të Infrastrukturës dhe Shërbimeve; Konsultime me ofruesit e shërbimeve të prekura; Marrëveshje të dokumentuara dhe bashkëpunim me autoritetet vendore dhe shoqëritë e shërbimeve; Kompensimi për personat/kompanitë/institucionet e prekura; Rivendosja e lidhjeve të shërbimeve të furnizimit të popullsisë vendore (ujë, energji elektrike, internet, etj.); Mekanizmi i ankesave; Plani i kontrollit të përmbajtjeve, në marrëveshje me autoritetet vendore; Kryqëzimet e planifikuara me infrastrukturën, në bashkëpunim me komunitetet lokale; Rehabilitimi i rrugëve, sistemit të ujitjes dhe kullimit, linjave të energjisë dhe telekomunikacionit, tubacioneve të ujësjes, etj. 	<p>Projektim; Parandërtim; Ndërtim; Rehabilitim pas ndërtimit</p>	<p>BERZH PR1, PR4, PR5, PR10; IFC: Udhëzimet e përgjithshme EHS; Ligjet shqiptare; Praktika më e mirë ndërkombëtare</p>	<p>Popullsia e prekur nga ndërprerja/dëmtimet në infrastrukturë; Lloji i infrastrukturës që mund të preket (energji elektrike, uji, etj.); Kohëzgjatja e ndërprerjes së përkohshme të shërbimeve; Standardet e shërbimeve të infrastrukturës pas rehabilitimit; Numri i aksidenteve dhe ngjarjeve të tjera; Përqindja e ankesave që kanë marrë përgjigje; Procesverbalet e mbledhjeve, marrëveshjet e</p>	<p>Kontraktori; Supervizori</p> <p>HSH; Bashkitw e prekura OSSHE, etj</p>

		telekomunikacionit; etj.				nënshkruara për kompensim; Rishikimet mujore të angazhimeve me komunitetet lokale; Përqindja e kanaleve vaditëse dhe kulluese dhe rrugëve lokale të prekura dhe të rehabilituara.	
Transporti dhe trafiku	PR4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi; PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit	Ndikimet në sigurinë e komuniteteve lokale, përdoruesit e rrugës dhe të tjerët; Incidente rrugore; Degradimi i infrastrukturës rrugore; Vonesë e përdoruesve të rrugës.	<ul style="list-style-type: none"> Të gjitha aktivitetet e ndërtimit do të vlerësohen/sthdjohen për nga pikepemja e menaxhimit të trafikut, në përputhje me legjislacionin kombëtar për rrugët dhe transportin. Vetëm kontraktorët e licencuar nga autoritetet kompetente të rrugëve shqiptare do të ndërmarrin aktivitete në lidhje me trafikun; Kryen një studim të detajuar të trafikut të rrugëve të aksesit që do të përdoren gjatë ndërtimit. Fokus specifik, për të vlerësuar çdo rrezik social përgjatë rrugës së zgjedhur të transportit; Vlerësimi i ndërtesave dhe shtëpive gjatë vezhimit të para-ndërtimit në afërsi të rrugëve të aksesit dhe rrugëve hyrëse para fillimit të punimeve dhe monitorimi i vazhdueshëm i kushteve të ndërtesave; Zhvillimi dhe zbatimi i Planit të Menaxhimit të Trafikut, i cili përfshin: 	Projektim; Parandërtim; Ndërtim	BERZH PR4, PR 10; Kërkesat e Udhëzimeve të Përgjithshme të EHS 3 dhe 4 të IFC PS4 , për të garantuar sigurinë e komunitetit dhe për të menaxhuar trafikun; Ligjet shqiptare	Leterkëmbim, processverbale mbledhëse dhe regjistri i të gjithëve komunikimeve; Të dhënat që tregojnë aplikimin dhe periudhat e njoftimit për dëmtimet dhe mbylljet e rrugëve; Regjistri i të dhenave dhe të gjitha njoftimeve; Numri i ditëve të ndërprerjes së rrugëve dhe gjatesia	Kontraktori; Supervizori HSH; Bashkitw e prekura

			<ul style="list-style-type: none"> • Planifikimi i menaxhimit të transportit; • Mirëmbajtja e rrugëve të hyrjes në kantier; • Menaxhimi dhe mirëmbajtja e automjeteve; • Ndërlidhja dhe siguria me komunitetin. • Kufizimet në kohën dhe vendndodhjen e aktiviteteve të projektit; dhe • Udhëzimet në Kodin e Sjelljes së Punonjësve. • Plani i Menaxhimit të Trafikut duhet të jetë në përputhje me Planin e Menaxhimit të Materialeve të Ndërtimit • Në rast të përdorimit të rrugëve lokale për transport, punimet e riparimit do të bëhen në bashkëpunim me autoritetet vendore; • Humbja e përkohshme ose aksesit në infrastrukturë ose shërbime duhet të shmanget duke ofruar rrugë dhe rrugë alternative, sipas nevojës dhe për të informuar komunitetet lokale për programin dhe sekuencën e punimeve; • Angazhimi do të bëhet me autoritetet lokale për çështjen e lëvizjes së trafikut gjatë fazës së ndërtimit. • Mbikëqyrësit e kontrollit të trafikut do të caktohen me kompetencë në parimet e kontrollit të trafikut dhe të cilët do të marrin përgjegjësinë e përgjithshme për sigurinë e konfigurimit të zonës së punës. • Pajisjet e përkohshme të kontrollit të trafikut, si sinjalistika, pajisjet paralajmëruese, vozitjet dhe barrierat e betonit do të vendosen aty ku kërkohet në mënyrë konsistente në të gjithë zonën e punës për t'u siguruar shoferëve 			(kilometrat) e rrugëve e prekura; Regjistrimi i rrugëve të riparuar; Auditimi i pajtueshmërisë me kufijtë e shpejtësisë së automjeteve; Auditimi i pajtueshmërisë me kufijtë ligjorë të shpejtësisë së automjeteve; Fotografi.	
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>kalimtarë paralajmërim të avancuar për zonat e ardhshme të punës;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Shmangja e rrugëve që përshkojnë receptorët e ndjeshëm si shkollat ose spitalet ose kufizoni trafikun në këta receptorë gjatë orëve të ditës; • Shmangni aktivitetet e transportit, veçanërisht ato që përfshijnë automjete të rënda të mallrave gjatë orëve të pikut (7:30-8:30 dhe 12:00-13:00); • Planifikimi dhe zbatimi i fushatave ndërgjegjësuese për rreziqet që lidhen me rritjen e trafikut, veçanërisht në shkollat e pranishme në zonë; • Testimi i shpeshtë i drejtuesve të mjeteve për të eliminuar drejtimin e mjetit në gjendje të dehur, gjithashtu kontrolloni përdorimin e rripave të sigurimit dhe identifikoni kufijtë e shpejtësisë që monitorohen gjatë fazës së ndërtimit. 				
Manaxhimi i mbetjeve	PR3: Efiçienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; PR4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi	Ndotja nga të gjitha llojet e mbetjeve	<ul style="list-style-type: none"> • Te hartohet Plani i Menaxhimit të Mbetjeve, për të organizuar menaxhimin e të gjitha llojeve të mbetjeve që do të krijohen gjatë fazës së parandërtimit dhe ndërtimit. • Ky plan do të përfshinte: Opsionet e përzgjedhjes së mbetjeve; Opsionet e riciklimit/ripërdorimit; Transporti i mbetjeve; Opsionet e asgjësimit; dhe Ndarja e mbetjeve të rrezikshme; • Projekti i detajuar ka planifikuar të ripërdorë të gjithë materialin mbushës të trupit ekzistues hekurudhor; • Binarët ekzistues hekurudhor, duke përfshirë pajisjet e tjera prej druri që do të mblidhen dhe 	Projektim; Parandërtim; Ndërtim	BERZH: PR2, PR4 Ligjet shqiptare	Numri i aksidenteve/rasteve të ndotjes, lloji i lendeve ndotëse dhe ndjeshmëria e mjedisit të ndotur; Reagimi ndaj çdo ndotjeje të mundshme dhe rezultati i monitorimit; Leterkembim, processverbale mbledhesh dhe	Kontraktori; Supervizori HSH; Ministria e Mjedisit Agjencia Kombëtare e Mjedisit Bashkitë e prekura

			<p>ruhen në zona të caktuara të autorizuara dhe të menaxhohen bazuar në PMN;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tokat e kontaminuar të identifikuar përgjatë gjurmës ekzistuese hekurudhore do të menaxhohet dhe depozitohet sipas kërkesave të ligjislacionit kombëtar dhe PMN. Do të proposohen dhe zhvillohen plane rehabilitimi në përputhje me rrethanat nga palët e interesuara. • Konsultim me bashkitë e prekura për ripërdorimin e mbetjeve të ngurta që nuk do të ripërdoren për qëllime ndërtimi; • Konsultim me bashkitë e prekura për asgjësimin e mbetjeve të ngurta që nuk mund të ripërdoren apo riciklohen; • Plani për Parandalimin dhe Reagimin ndaj Ndotjes; • Plani i kalimit të rrjedhave ujore; 			regjistri i të gjithëve komunikimeve; Fotografi.	
Shëndeti, siguria dhe sigurimi në punë	PR2 Kushtet e punësimit dhe punës; PR4 Shëndeti, siguria dhe sigurimi; PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit	Futje në kantier dhe lëndime; Transmetim i sëmundjeve ngjitëse; Shqetësim nga ndotja e ajrit dhe zhurmat e dridhjet Presion mbi objektet e kujdesit	<ul style="list-style-type: none"> • Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në Komunitet; • Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në Punë; • Plani i reagimit ndaj emergjencave, duke përfshirë autoritetet lokale dhe spitalet; • Menaxhimi i cilësisë së ajrit dhe zhurmave, si pjesë e Planit për Parandalimin dhe Reagimin ndaj Ndotjes; • Trajnim për sëmundjet ngjitëse; • Udhëzime dhe trajnime për ndërveprimet e punonjësve dhe komunitetit; • Zbatimi i udhëzimeve të IFC/BERZH në lidhje me ndërtimin dhe menaxhimin e akomodimit të punëtorëve; 	Projektim; Parandërtim; Ndërtim	BERZH: PR2, PR4, dhe PR 10; Udhëzues i Përgjithshëm i IFC për PS dhe EHS. Ligjet shqiptare; Pervoja me e mire	Raportet e monitorimit dhe auditimit; Ankesat e marra nga komunitetet lokale dhe përqindja e ankesave të trajtuara; Të dhënat nga objektet e kujdesit shëndetësor; Të dhënat e shqyrtimit para punësimit.	Kontraktori; Supervizori HSH; Ministria e Shëndetit Bashkitw e prekura

		shëndetësor ; Ndryshime mjedisore	<ul style="list-style-type: none"> • Marrëveshjet me qendrat shëndetësore/spitalet lokale për kujdesin shëndetësor emergjent; • Kujdesi shëndetësor paresor dhe ndihma e parë në kantieret e kampet e ndërtimit; • Të vendoset sinjalistika e përshtatshme për të paralajmëruar rreziqet e shkeljeve; • Të vendosen barrierat të përkohshme akustike në zonat me banim të dendur; • Caktoni një CLO femër që do të menaxhojë rastet e mundshme që lidhen me GBVH; • Trajnim i detyrueshëm dhe i përsëritur dhe ndërgjegjësimi për fuqinë punëtore për të përmbajtur sjelljen e papranueshme ndaj komunitetit lokal, veçanërisht grave; • Të ofrojë trajnime për punëtorët mbi Kodin e Sjelljes së HSH dhe politikat që lidhen me GBVH; • Siguroni trajnime dhe komunikime të rregullta për burimet njerëzore dhe/ose personat e tjerë përkatës (punonjësit, mbikëqyrësit, menaxherët dhe kontraktorët) për të kuptuar ngacmimin seksual në vendin e punës dhe se si t'i përgjigjeni pretendimeve për ngacmim seksual në vendin e punës; • Ofroni trajnime për oficerët e ndërlidhjes me komunitetin dhe/ose personat e tjerë përkatës se si t'i përgjigjen pretendimeve për GBVH të kryera nga punonjësit dhe kontraktorët në komunitetet e prekura; • Zbatimi i një mekanizmi konfidencial ankesash për bërjen e raporteve anonime të incidenteve të ngacmimeve seksuale në vendin e punës; 			<p>Kontrollet shëndetësore të kryera për të gjithë punëtorët; Të dhënat e trajnimit të fuqisë punëtore; Raportet mbi monitorimin nga anan e institucioneve shëndetësore mbi kushtet e strehimit të punëtorëve, kujdesin shëndetësor dhe shërbimet e ndihmës së shpejta në kampet e punës; Procesverbalet e takimeve dhe të monitorimit të ankesave të komunitetit dhe ecuria e reagimit.</p>	
--	--	--------------------------------------	--	--	--	---	--

<p>Kushtet e punës – Manaxhimi i fuqisë punëtore</p>	<p>PR2: Kushtet e punësimit dhe punës; PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit</p>	<p>Shëndeti dhe siguria e fuqisë punëtore; Të drejtat e punëtoreve; Puna e fëmijëve; puna e detyruar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Në të gjitha dokumentet e tenderit, të përfshihen kërkesat në lidhje me PR2 të BERZH, për ofruesit e shërbimeve teknike dhe kontraktorët; • Vlerësim i kontraktorit në lidhje me respektimin e të drejtave të punëtorëve. • Të sigurohen kontrata të qarta, me shkrim; • Plani i Menaxhimit të Punëtorëve; • Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë; • PPE: trajnim dhe monitorim i rregullt. • Monitorimi dhe auditimet e H&S; • Të vendosen barrierat për të parandaluar aksidentet; • Zbatimi i Politikave të duhura mbi Burimet Njerëzore (përfshirë zotimet për mosdiskriminimin dhe ndalimin e punës së detyruar dhe të fëmijëve); • Konfirmim i procedurës së ankesave ; • Ndal politikave diskriminuese; • Menaxhim i orëve të punës dhe adoptim i praktikave me të mira mbi shëndetin dhe siguri; • Mekanizmi i ankesës së punëtorëve. • Kodi i Sjelljes të hartohet në përputhje me legjislacionin kombëtar duke konsideruar barazimin gjinor, diskriminimi pozitiv dhe çështjet e ngacmimit seksual dhe qasja ndaj ndjeshmërisë gjinore duhet të përfshihen. • Të gjithë punëtorët të marrin trajnime për orientimin e projektit dhe ndërgjegjësimin kulturor që mbulon çështje të ndjeshme sociale në komunitetet lokale; 	<p>Parandërti m; Ndërtim</p>	<p>PR2 e BERZHit; E drejta e punës në Shqipëri; Udhëzues i Përgjithshëm i IFC për PS dhe EHS.</p>	<p>Vlerësimet e nivelit të H&S për kontraktorët; Kontratat te përmbajnë referenca për udhëzimet ndërkombëtare për strehimin e punëtorëve; Kontratat e furnizuesve të përfshijnë informacion mbi mundësinë e vlerësimeve për të verifikuar përputhshmërinë me standardet bazë të ILOs; Kontratat e siguruarat të kontraktorit; Kontratat e furnitorëve, të shprehura qartë për punën e fëmijëve dhe punën e detyruar; Incidentet totale të regjistruara, koha e humbur nga</p>	<p>Kontraktori; Supervizori HSH; Bashkitw e prekura Instituti i Punës</p>
--	---	---	---	---	---	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> Të zhvillohet mekanizmi i ankesave dhe të merren ankesat me bazë gjinore dhe masat e nevojshme në përputhje me rrethanat. 			incidente, dhe tregues të tjerë mbi shëndetin dhe sigurinë; Parametrat e kontroleve shëndetësore; Trajnim dhe monitorim i rregullt për përdorimin e PPE (personal protective equipment pajisje mbrojtëse personale); Monitorimi dhe auditimet e H&S; Përfundimi i vlerësimit të rreziqeve për ofruesit e shërbimeve teknike të sigurisë; Prirjet e ankesave të punëtorëve, fuqia punëtore, rezultatet e anketimeve mbi rreziqet; Të dhënat e trajnimit/kualifikimi	
--	--	--	---	--	--	--	--

						meve (përputhja me Trajnimet/kualifikimet e kryera).	
Aksidentet	PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes	Rreziqet e mundshme nga ngjarje rutinë; Ndikime në burimet ujore, tokë, etj.	<ul style="list-style-type: none"> • Plani i reagimit emergjent; • Angazhimet e përgjithshme – praktikë e mirë ndërtimore; • Hierarkia e masave të sigurisë; • Eleminimi: kudo që është e mundur, rreziqet janë parashikuar; • Parandalimi: merren masa për të siguruar që rreziku të mos ndodhë; • Zbulohet: nëse ndodh një ngjarje e rrezikshme, projektimi siguron që ajo të zbulohet me shpejtësi; • Kontrolli: do të merren masa për të kontrolluar një ngjarje të rrezikshme; dhe • Zbutja: do të merren masat e duhura zbutese. 	Projektim; Parandërtim; Ndërtim	Udhëzues për garantimin e sigurisë dhe për menaxhimin e ngjarjeve jo rutinë; Pervoja me e mire; Standartet shqiptare.	Inspektime për të siguruar respektimin e Planit të Reagimit Emergjent; Të dhënat e trajnimit (përputhja me trajnimitin e caktuar); Monitorimi dhe auditimet e H&S	Kontraktori; Supervizori HSH; Bashkitw e prekura Ministria e Shëndetit

Table 4.2_Përmbledhje e masave zbutese gjate funksionimit dhe mirembajtjes se hekurudhes

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza e implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve të ndikimeve mjedisore të sociale (Environmental and Social Appraisal and Management)	PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe ndikimeve mjedisore të sociale	Zbatimi i masave të Planit të Menaxhimit	Hartimi dhe zbatimi i një Plan Menaxhimi Mjedisor dhe Social për periudhën e funksionimit; HSH të rishikojë rregullisht përputhshmërinë me kërkesat e Planit të Menaxhimit të Mjedisit; Trajnim i duhur mjedisor i stafit operativ; MIE të zbatojë strategjinë e komunikimit të parashtruar në Planin e Angazhimit të Palëve të Interesit (SEP); HSH dhe kompania operative duhet të ndërlidhen me autoritetet lokale dhe komunitetin përkatës për të identifikuar ngjarjet kryesore dhe për të	Të gjitha fazat e zhvillimit të projektit	BERZH: PR1; Legjislacioni shqiptar	Ngritja e organizimit të menaxhimit mjedisor dhe social; Raportet e monitorimit dhe auditimit; Pajftueshmëria me kërkesat e Planit të Menaxhimit; Procesverbalet e takimit nga angazhimi dhe konsultimet.	HSH Ministria e Mjedisit dhe Agjencia Kombëtare e Mjedisit

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza e implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
			planifikuar strategjinë e zbutjes së tyre.				
Marredheniet me popullatën vendore/komunitetin	PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit; PR2: Kushtet e punësimit dhe punës; PR4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi	Pritjet për përfitime sociale; Mardheniet me komunitetin lokal; Tensione me dhe ndërmjet komuniteteve	HSH të zbatoje strategjinë e komunikimit të parashtruar në Planin e Angazhimit të Palëve të Interesit (SEP); Mekanizmi i ankesave; Menaxhimi i personelit ndërlidhës me komunitetin; Rishikimi çdo vit i SEP dhe mekanizmave të komunikimit.	SEP para operacionit; Rishikimi vjetor i SEP gjatë funksionimit.	BERZH: PR1, PR2, PR4, PR10; Legjislacioni shqiptar IFC PS dhe IFC General EHS Guidelines.	Finalizimi i SEP; Raportet e monitorimit dhe auditimit; Përqindja e përgjigjeve ndaj ankesave; Vezhgimi i problematikes së ankesave dhe niveli i reagimit; Raport vjetor për marredhenit me bashkesinë vendore	HSH/ PIU Bashkitw
Cilesia e Ajrit	PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe	Ndikimet të pritshme pozitive;	Shmangia e përmbytjeve të tokës bujqësore për shkak të: aPërmirësimit të	Gjate funksionimit	BERZH: PR3, PR4;	Rezultatet e auditimeve (zbatimi i	HSH MIE;

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza e implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
Ndryshimet klimatike	Parandalimi i Ndotjes; PR 4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi	Toka bujqësore e përmbytur	sistemit të kullimit (kanalet kulluese, tobinot, kapaciteti përcjellës i urave); Suksesi i rimbjelljes së bimëve pas fazës së ndërtimit; Elektrifikimi i ardhshëm i linjës hekurudhore për të shmangur çlirimin e CO2 dhe gazeve të tjera nga djegia e karburantit nga lokomotivat.		Directiva 2008/50/EC; IFC (Environmental, Health and Safety Guidelines); Legjislacioni shqiptar	masat zbutëse); Procesverbalet e ankesave; Të dhënat mbi sasinë e CO ₂ dhe pajtueshmëria me vlerat kufitare të BE-së dhe kombëtare.	Agjencia e Eficencës dhe Energjisë
Zhurmat dhe dridhjet	PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes;	Ndikimet të pritshme pozitive; Shqetësimi i banorëve lokalë në afërsi të hekurudhës Shqetësimi i mundshëm	Procedurat e ndërlydhjes me komunitetin dhe të ankesave publike; Apllokimi i ndryshimeve të projektimit (nëse është e nevojshme) dhe zbatimi i masave për të zbutur zhurmën dhe dridhjet	Gjate funksionimit dhe mirembajtjes	BERZH: PR3, PR4; IFC (Environmental, Health and Safety Guidelines);	Rezultatet e auditimeve (zbatimi i masat zbutëse); Nivelet e zhurmës;	HSH Ministria e Mjedisit dhe Agjencia Kombëtare e Mjedisit Bashkitë

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza e implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
	PR 4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi	i faunës	<p>gjatë fazës së funksionimit;</p> <p>-Zvogëlimi i zhurmës në burim duke vendosur pajisje që reduktojnë zhurmat, etj., dhe me mirëmbajtjen e duhur të elementeve të superstrukturës hekurudhore;</p> <p>- Zhurma reduktohet në burim duke projektuar dhe ndërtuar elementë të përshtatshëm të nënstrukturës (nënçakëll, nënshkallë, etj.).</p> <p>Praktikë e mirë ndërtimi për të parandaluar nivelin e lartë të zhurmës që do të shkaktonte shqetësime, përfshirë (në minimum):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specifikimi gjatë fazës së projektimit 		<p>Normat shqiptare dhe të BE për zhurmat;</p> <p>Pervoja me e mire</p>	Pajtueshmëria me normat rregullatore në fuqi	

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza implementimit të projektit	Standartet / legjislatoni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjësia (Responsibility)
			<p>duhet të sigurojnë që niveli i zhurmës së krijuar në burim të jetë brenda standardeve të lejuara;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instalimi i barrierave kundër zhurmës për të ulur nivelin e zhurmës; • Hetimi i ankesave për zhurmën, përfshirë nivelet kumulative të zhurmës dhe marrjen e masave të duhura për të ulur nivelet e zhurmës sipas rastit. 				
Termetet	PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe	Dëmtime të infrastrukturës hekurudhore (urave) dhe	Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në Komunitet;	Projektim; Ndërtim;	BERZH: PR1, PR4; Eurocode 8	Regjistrime që verifikojnë zbatimin e dispozitave të Eurokodit 8 në	HSH Ministria e Mjedisit dhe

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
	ndikimeve mjedisore dhe sociale; PR4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi	ndërprerje e qarkullimit hekurudhor	Plani i reagimit emergjent; Procedurat e ndërlydhjes me komunitetin dhe të ankesave publike; Projekti ka marrë tashmë parasysh vecorite sizmike të zonës së Projektit; Ndërtimi i themeleve të urave është mbështetur në modelin gjeoteknik të truallit, nivelit të urave nentokesore, dhe vecori të tjera lokale.	Operim dhe mirëmbajtje		ndërtimin elementëve të projektit	MIE Bashkitw
Burimet ujore dhe erozioni e sedimentimi	PR3: Eficiencia e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe	Ndotje aksidentale e ujërave të ëmbla nga aksidentet hekurudhore	Plani për parandalimin e ndotjes dhe monitorimi i zbatimit të tij; Procedura e Menaxhimit të Materialeve të Rrezikshme;	Pas ndërtimit; Gjate funksionimit	BERZH: PR1, PR3; Direktiva Kuader e Ujit (WFD); EU Directive 78/659 mbi cilësinë e ujit për të mbështetur	Trajnim për Menaxhimin e Mjedisit; Rezultatet e auditimeve (zbatimi i masat zbutëse): • Monitorimi i procedurave të	HSH Agjencia e Burimeve Ujore Ministria e Mjedisit dhe Agjencia Kombwtare e Mjedisit

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza e implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
	ndikimeve mjedisore dhe sociale		<p>Plani i Menaxhimit të Mbetjeve dhe monitorimi i zbatimit të tij;</p> <p>Praktika e mirë e funksionimit për të parandaluar ndotjen e ujit, duke përfshirë (në minimum):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pas ndërtimit: Restaurimi i brigjeve dhe shtretërve të lumenjve dhe monitorimi i punimeve restauruese; • Mirëmbajtja e rregullt e objekteve për të parandaluar rrjedhjet e vajrave dhe karburantit; 		<p>jetën e peshqve;EU Directive 76/160 për cilësinë e ujërave për larje; Legjislacioni shqiptar</p>	<p>ndjekura nga nënkontraktoret;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procedura dhe Plani i Parandalimit të Ndotjes. <p>Të dhënat që verifikojnë masat mbrojtëse dhe kontrollin e erozionit;</p> <p>Raporte për punimet restauruese në çdo kryqezim trupi ujor;</p> <p>Krahasimi i fotove para dhe pas në kalimet e lumenjve.</p>	

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza implementimit të projektit	Standartet / legjislatoni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
			<ul style="list-style-type: none"> Sigurimi i pajisjeve për evakuimin rrjedhjeve; Shmangja e incidenteve të trenave, etj. 				
Mjedisi biologjik	<p>PR6: Ruajtja e biodiversitetit dhe menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore të gjalla;</p> <p>PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe</p>	<p>Zona me pyll e shkurre (km 132.5 deri në km 137.75): humbje e habitatit / degradim, humbje e drejtpërdrejtë e specieve, shqetësim/zhvendosje e specieve</p>	<p>Zbatimi i Planit të Menaxhimit të Biodiversitetit për zonën me pyll dhe shkurre (km 132.5 deri në km 137.75)</p> <p>Monitorimi i rehabilitimit të të gjitha shesheve të ndërtimit dhe gjurmëve të përkohshme të përdorura për ndërtim. Rehabilitimi i mbulesës bimore me specie autoktone</p>	Te pakten 5 vjet pas ndërtimit	<p>BERZH: PR 6: Bern Convention; Konventa për ruajtjen e kafshëve të egra dhe evropiane dhe habitateve natyrore;</p> <p>IFC PS6;</p> <p>Direktiva e BEsë për Habitatet;</p>	<p>Zbatimi i parametrave monitorues i ngjashëm me fazën e ndërtimit;</p> <p>Vezhgim për kompensimin e biodiversitetit për speciet: rehabilitimit të pyjeve, specieve dhe habitatet kryesore, aktivitetit të prerjeve të pyjeve dhe statusin e mbrojtjes. Ky vezhgim duhet të jetë pjesë e raportit vjetor të të</p>	<p>Hekurudha shqiptare; MIE; HSH</p> <p>Ministria e Mjedisit dhe Agjencia Kombëtare e Mjedisit</p> <p>ARM & ARZM</p>

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
	Parandalimi i Ndotjes;				Direktiva e BEsë për Shpendet;EU Natura 2000 Legjislacioni shqiptar	gjitha gjetjeve të PVBBAP gjatë fazes së funksionimit të hekurudhes; Raportimi vjetor i të gjitha gjetjeve dhe synimeve/qëllimeve të arritura të PVB – BAP, do të vihet në dispozicion për të gjithë aktoret vendimmarres dhe publikun.	
Peisazhi dhe aspektet pamore	PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe ndikimeve mjedisore dhe sociale	Ndikime nga stacioni i ri i mallrave të Lezhës, muret mbrojtës, rrethimi i linjës hekurudhore, dhe pengesat kunder zhurmave.	Monitorimi i zbatimit të Planit të Menaxhimit të Peizazhit; Praktika e mirë e projektimit, ndërtimit dhe funksionimit për të reduktuar ndikimet negative në çështjet e peizazhit dhe pamjes,	Projektim; Parandërtim; Ndërtim; Operacion; Periudha e rehabilitimit pas ndërtimit mund të shkojë deri në	Praktika më e mirë në Udhëzuesin për Peizazhin dhe Vlerësimin e ndikimit pamor	Raportet e monitorimit të hartuara nga specialiste peizazhit gjatë periudhës së ndërtimit; Prania e një rrethimi mbrojtës për të kufizuar dëmtimin e bimësisë brenda brezit të punimeve;	; ARM & ARZM HSH MIE; Bashkitw

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza implementimit të projektit	Standartet / legjislatoni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
			duke përfshirë (në minimum): <ul style="list-style-type: none"> • Të përfshijë pamjen e stacionit të ri të mallrave të Lezhës, rrethimin e linjës hekurudhore dhe pengesat kundër zhurmave; • Monitorimi dhe mirëmbajtja e rifutjes së bimësisë në brezin e punës, përgjatë zones me pyll dhe shkurreve të degraduara nga km 132.5 deri në km 137.75; 	1015 vjet për pyjet dhe shkurret.		Planifikimi, organizimi dhe zbatimi i rehabilitimit dhe mbjelljes së bimësisë si pjesë e projektimit të peizazhit zbutës për stacionin Lezhe 2, dhe rehabilitimi i bimësisë në brezin e punës përmes pyllit dhe shkurreve të degraduara nga km 132.5 në km 137.75.	

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza e implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
			<ul style="list-style-type: none"> Monitorimi i kufizimeve të brezit të punës; 				
Zenia dhe perdorimi i tokës	PR5: Blerja e tokës, kufizimet në përdorimin e tokës dhe zhvendosja e pavullnetshme; PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit	Humbje e përhershme e tokës (afërsisht 7.5 ha) për stacionin e ri Lezhe 2 dhe rrugët e shërbimit dhe lidhjes; Kufizim i përdorimit të tokës	Kuadri i politikave dhe procedurave të zhvendosjes të zbatohet përpara punimeve të ndërtimit; Te zbatohet Plani i restaurimit të mjeteve të jetesës që identifikon të dhëna të besueshme kadastrale, identifikon pronarët e tokave dhe siguron titujt e tokës; Kompensimi me kosto zëvendësimi; Mekanizmi i ankesave. Priten ndikime pozitive në kufizimin e përdorimit të tokës nga projektimi i	Para funksionimit	BERZH: PR5, PR10; IFC PS dhe IFC General EHS Guidelines; Legjislacioni shqiptar	Plani për blerjen e tokës dhe restaurimin e mjeteve të jetesës; Procesverbalet e mbledhjes nga konsultimet; Monitorimi i marrëveshjeve të nënshkruara mbi kompensimin e tokës; Çdo ankesë e mundshme mbi nënkalimet e reja të shtuar.	MIE; Hekurudha shqiptare

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
			nënkalimeve shtesë dhe nënkalimeve bujqësore				
Ekonomia dhe punesimi	PR2: Kushtet e punësimit dhe punës; PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit	Punësimi i përhershëm; Ndikim të përhershëm ekonomik në nivel kombëtar dhe lokal	Optimizimi i ndikimeve ekonomike	Para dhe gjatë funksionimit	BERZH: PR2, PR10; IFC PS dhe IFC General EHS Guidelines; Praktika më e mirë ndërkombëtare	Strategjia e punësimit, materiale informative mbi shpalljet e vendeve të punës; Statistikat e aktivitetit të portit të Durrësit; Statistikat e tregtisë me vendet fqinje dhe më tej.	HSH MIE; Qeveria shqiptare
Trashegimia kulturore	PR 8: Trashegimia Kulturore	Nuk pritet asnjë ndikim negativ	Plani i Menaxhimit dhe Monitorimit të Trashëgimisë Kulturore – procedura e gjetjes së rastësishme gjatë fazës së ndërtimit; Udhëzimet në Kodin e Sjelljes së Punonjësve; dhe	Projektim; Parandërtim; Ndërtim; Operacion	BERZH: PR 8; Legjislacioni shqiptar IFC PS 8.	Orari i kufizimeve të aktiviteteve të projektit; Prezantime, dokumente shpjeguese, processverbale takimesh mbledhjes;	Hekurudha shqiptare ;ASHA; MIE;

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza e implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
			Kufizime në kohën dhe vendndodhjen e aktiviteteve të projektit pranë vendeve/monumenteve të trashëgimisë kulturore.			Përqindja e përgjigjeve ndaj ankesave domethënëse.	
Infrastruktura	PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit; PR 4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi në punë; PR5: Blerja e tokës, kufizimet në përdorimin e tokës dhe zhvendosja e pavullnetshme	Përfitime për vendbanimet locale nga përmirësimi i infrastrukturës dhe shërbimeve	Plani i Menaxhimit të Infrastrukturës; Mekanizmi i ankesave; Vezhgimi i prirjeve të ankesave dhe niveli i reagimit. Përmirësimi i rrjetit elektrik lokal për të mbështetur elektrifikimin e hekurudhës dhe për të shmangur çdo reduktim të disponueshmërisë së komuniteteve/bizneseve për energji elektrike në zonë.	Pas ndërtimit dhe në vijim të punimeve restauruese pas ndërtimit.	BERZH: PR4, PR5, PR10; IFC PS dhe IFC General EHS Guidelines; Praktika më e mirë ndërkombëtare	Plani për përmirësimin e infrastrukturës; Marrëveshjet e nënshkruara me autoritetet; Përqindja e përgjigjeve ndaj ankesave domethënëse.	HSH MIE

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza e implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
Menaxhimi i mbetjeve	PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes	Ndikimi në shëndet, toke, burime ujore dhe biodiversitet	<p>Prodhimi i mbetjeve gjatë funksionimit është i kufizuar në rrjedhjet e vajrave, karburanteve dhe grasove që mund të ndodhe aksidentalisht nga lokomotivat.</p> <p>Masat zbutëse janë të ngjashme me fazën e ndërtimit.</p>	Funksionim	<p>BERZH: PR3; Waste Framework Directive; Legjislacioni shqiptar</p>	Ngjashëm me fazën e ndërtimit	<p>Hekurudha shqiptare</p> <p>MIE;</p> <p>HSH</p> <p>Ministria e Mjedisit dhe Agjencia Kombëtare e Mjedisit</p>
Shëndeti, siguria dhe sigurimi në punë	<p>PR4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi në punë;</p> <p>PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit</p>	Incidente dhe aksidente hekurudhore	<p>Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në Komunitet;</p> <p>Plani i reagimit ndaj emergjencave duke përfshirë autoritetet lokale dhe spitalet;</p> <p>Mekanizmi i ankesave të komunitetit dhe programi arsimor për sigurinë;</p>	Para operacionit; Periodikisht gjatë operimit.	<p>BERZH: PR4, PR 10; IFC PS dhe IFC General EHS Guidelines; Praktika më e mirë ndërkombëtare Konventa ILO;;</p>	<p>Statistikat e incidenteve dhe aksidenteve hekurudhore të publikuara çdo vit nga MIE;</p> <p>Raportet e monitorimit dhe auditimit;</p> <p>Monitorimi për të siguruar</p>	<p>Hekurudha shqiptare</p> <p>MIE;</p>

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
			<p>Udhëzime dhe trajnime për ndërveprimet e punonjësve dhe komunitetit;</p> <p>Kujdesi shëndetësor parësor dhe ndihma e parë në stacionet hekurudhore;</p> <p>Mirëmbajtja e rrethimeve të linjës hekurudhore dhe barrierave kundër zhurmës;</p> <p>Zbatimi i standardeve përkatëse në funksionimin e linjës hekurudhore.</p>		Legjislacioni shqiptar	<p>qasje/ndërgjegjësim për procesin e dorëzimit të ankesave, monitorimin e problematikes së ankesave, nivelin e përgjigjes;</p> <p>Marrëveshjet për sigurinë në punë të raportohen vazhdimisht.</p>	
Kushtet e punës – Manaxhimi i fuqisë punetore	PR2: Kushtet e punësimit dhe punës	<p>Shëndeti dhe siguria e punëtorëve;</p> <p>Të drejtat e punëtorit;</p> <p>Punësimi i fëmijëve; puna e detyruar</p>	<p>Plani i menaxhimit të punës dhe kushteve të punës;</p> <p>Plani i Menaxhimit të Shëndetit dhe Sigurisë në Punë;</p>	Para dhe gjatë funksionimit	BERZH: PR2; IFC PS dhe IFC General EHS Guidelines; Konventa ILO;	Ngjashëm me fazën e ndërtimit	Hekurudha shqiptare MIE;

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza e implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
			<p>Monitorimi dhe auditimet e H&S;</p> <p>Përfshja e kërkesave në lidhje me PR2 të BERZHit në të gjitha dokumentet e tenderit dhe kontraktorët për ofruesit e shërbimeve teknike. Në kontratat për strehimin e punëtorëve, të përfshihet plotësimi i kushteve sipas standarteve ndërkombëtare;</p> <p>Të sigurojë kontrata të qarta me shkrim;</p> <p>Monitorimi i pajtueshmërisë socioekonomike, përfshirë rishikimin e përputhshmërisë me ligjet kundër punës së detyruar, punës së fëmijëve; dhe</p> <p>Mekanizmi i ankesës së punëtorëve.</p>		<p>Legjislacioni shqiptar mbi kushtet e punës.</p>		

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
Dhuna me bazë gjinore	PR1 Vlerësimi dhe Menaxhimi i Rreziqeve dhe Ndikimeve Mjedisore dhe Sociale	Dhuna e mundshme me bazë gjinore brenda fuqisë punëtore	<p>Kodi i Sjelljes të hartohet në përputhje me legjislacionin kombëtar. Barazia gjinore, diskriminimi pozitiv dhe çështjet e ngacimit seksual dhe qasja ndaj ndjeshmërisë gjinore duhet të përfshihen.</p> <p>Të gjithë punëtorët të trajnohen në gjuhën e tyre amtare për Kodin e Sjelljes;</p> <p>Të gjithë punëtorët të marrin trajnime për orientimin e projektit dhe ndërgjegjësimin kulturor që mbulon çështje të ndjeshme sociale në komunitetet lokale;</p>	Parakonstruksioni; Ndërtimi;	Udhëzimet e BERZH Praktikë më e mirë; Rregulloret kombëtare	<p>Regjistrimet e Trajnimit mbi Kodin e Sjelljes Punonjësit kanë ndjekur trajnimin për Kodin e Sjelljes dhe Trajnimin e Ndërgjegjësimit Kulturor;</p> <p>Regjistrimet e ankesave Numri i ankesave të pranuar në bazë gjinore çdo tremujor Rekrutimi i grave CLO</p>	HSH PIU Kontraktor

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
			Të zhvillohet mekanizmi i ankesave dhe të merren ankesat me bazë gjinore dhe masat e nevojshme në përputhje me rrethanat.				
Aksidentet	PR4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi; PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes	Rreziqet e mundshme nga ngjarje jorutinë; Ndikime në burimet ujore, tokë, etj.	Plani i reagimit emergjent; Angazhimet e përgjithshme – praktikë e mirë ndërtimore: Zbatim i hierarkisë së masave të sigurisë; Eliminimi: funksionimi i përpikët parashikon shmangjen e rreziqeve, kudo dhe kurdo që është e mundur; Parandalimi: të merren masa për të siguruar që rreziku të mos realizohet; Zbulohet: nëse ndodh një ngjarje e rrezikshme, të	Projektim; Parandërtim; Ndërtim;	Udhëzues mbi standartet për të garantuar sigurinë dhe për të menaxhuar ngjarjet jo rutinë; Përvoja me e mire; Legjislacioni shqiptar	Statistikat e incidenteve dhe aksidenteve hekurudhore të publikuara çdo vit nga MIE; Inspektimet për të siguruar respektimin e Planit të Reagimit Emergjent; Të dhënat e trajnimit (përputhja me trajnimet e parashikuara); Monitorimi dhe auditimet e H&S	Projektuesi; Kompania e ndërtimit; Hekurudha shqiptare MIE;

Treguesi mjedisor (Indicator)	PR e BERZH (EBRD's PR reference)	Ceshtja mjedisore/rreziku/ndikimi (ceshtje/risk)	Veprimtaria/masat zbutese	Faza implementimit të projektit	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Treguesit kryesore të zbutjes së ndikimeve (Key performance indicator)	Pergjegjesia (Responsibility)
			sigurohemi që ajo të zbulohet shpejt; Kontrolli: do të merren masa për të kontrolluar një ngjarje të rrezikshme; dhe Zbutja: do të ndërmerren masa të përshtatshme zbutese.				

Table 4.3_Veprimtaria monitoruese gjatë fazave të parandertimit dhe ndertimit të hekurudhës

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
Marredheniet me popullatën	BERZH, PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit;	Shifrat mbi investimeve sociale;	€ të shpenzuara për investime; Përqindja e arritur e planit të investimit dhe rikthimit të mjeteve të jetesës;	Cdo muaj

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislatoni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
vendore/ komunitetin	BERZH, PR5: Blerja e tokës, kufizimet në përdorimin e tokës dhe zhvendosja e pavullnetshme	Mirëmbajtja e mekanizmit të ankesave	Përqindja e ankesave domethenese që kanë marrë përgjigje dhe që janë zgjidhur	
Cilesia e ajrit	BERZH, PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; IFC Guidelines (Environmental , Health and Safety Guidelines); Direktiva 2008/50/EC, mbi cilesine e ajrit; Ligji 162/2014 “Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis” VKM 352/2015 “Për vlerësimin e cilësisë së ajrit në mjedis dhe kërkesat lidhur me disa ndotës”	Monitorim i cilësisë së ajrit; Mirëmbajtja e mekanizmit të ankesave	Raportet e monitorimit dhe auditimit; Të dhënat për masat zbutese kundër pluhurit; Regjistrimet e ankesave domethenese që kanë marrë përgjigje dhe që janë zgjidhur	Monitorim me sy, cdo dite; Rregjistrim mujor i ankesave
Zhurmat dhe dridhjet	BERZH, PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; PR8	Shqetesim i banorëve që jetojnë pranë linjës hekurudhore;	Klauzolat e praktikave më të mira HSE për përfshirje në kontratën e ndërtimit të masave për uljen e zhurmave dhe dridhjeve;	Cdo dite;

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
	<p>IFC Guidelines (Environmental , Health and Safety Guidelines);</p> <p>Direktiva 2002/49/EC, mbi zhurmat në mjedis</p> <p>Ligji 9774/2007 “Për vlerësimin dhe menaxhimin e zhurmave mjedisore”;</p> <p>Urdhëresa e Ministrise Mjedisit nr. 1037/1, datë 12.4.2011 “Për vlerësimin dhe menaxhimin e zhurmave mjedisore”;</p> <p>Standardet gjermane për dridhjet (sepse nuk ka standarde shqiptare ose të BEsë për dridhjet)</p>	<p>Shqetësim i mundshëm i faunës;</p> <p>Mirëmbajtja e barrierave kunder zhurmës;</p> <p>Mirëmbajtja e rrotave dhe shinave të trenave</p> <p>Ndikimet e zhurmës dhe dridhjeve në vendet TK</p>	<p>Raportet e monitorimit dhe auditimit;</p> <p>Regjistrimet e mekanizmit të ankesave.</p>	<p>Rregjistrime mujore të ankesave</p>
Erozioni dhe sedimentimi	<p>BERZH, PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe ndikimeve mjedisore dhe sociale</p>	<p>Monitorimi i erozionit në kalimin e shtreterve të lumenjve dhe të përrenjve;</p> <p>Identifikimi dhe raportimi i ngjarjeve erozive</p>	<p>Rezultatet e auditimeve (zbatimi i masave zbutëse) të kryera nga MIE, MMT dhe ARM;</p> <p>Krahasimi i fotove para dhe pas ndertimit të urave, në kalimet e lumenjve;</p> <p>Numri i ngjarjeve erozive të shkaktuara nga aktivitetet e projektit;</p>	<p>Para dhe gjatë punimeve të ndërtimit; dhe Pas punimeve rehabilituese</p>

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
			Përqindja e ngjarjeve erozive të zbuluara dhe të korrigjuara.	
Toka	BERZH, PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; BERZH, PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe ndikimeve mjedisore dhe sociale; Standartet shqiptare; FAO: Land capability classification (klasifikimi i cilesise se tokes); Praktika me e mire nderkombetare.	Monitorim i masave per trajtimin e tokës	Vëllimi i sipërfaqes së tokës së hequr me cilësi të lartë bujqësore; Verifikimi i procedurave të zëvendësimit dhe rezultateve të restaurimit të tokës vegetale (top soil)	Cdo jave
		Inspektimi vizual i shqetësimit dhe ndotjes së tokës	Numri i rasteve kur makinerite e ndërtimit janë jashtë zonave të përcaktuara (brezi i punës, rrugët hyrëse, etj.); Numri i herëve kur karburantet nga motorët e ndërtimit kanë ndotur tokën.	Cdo dite
		Aanalizimi i kampioneve te tokes ku ka patur ndotje	Permbajtja e TPH në tokë	Para dhe gjatë punimeve të ndërtimit

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislatoni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
Burimet ujore	BERZH, PR3: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; BERZH, PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe ndikimeve mjedisore e sociale; Direktiva Kuader e Ujit (WFD); Direktiva e BEsë 78/659 për cilësinë e ujit për të mbështetur jetën e peshqve;	Monitorimi i cilësisë së ujit të marrë në kampet e ndërtimit (nëse shkarkohet në ujërat sipërfaqësore ose nëntokësore)	Oksigjeni i tretur, pH, Turbullira/lëndët e ngurta pezull, Vajrat dhe yndyrat, Koliformet	Cdo muaj
	Direktiva e BEsë 76/160 për cilësinë e ujërave për larje; Direktiva Kuadër për Ujërat 2006/118 / BE “Për mbrojtjen e ujërave nëntokësore nga ndotja dhe përkeqësimi”;	Cilësia e ujit në vendkalimet e lumenjve dhe përrenjve	Oksigjeni i tretur, pH, Turbullira/lëndët e ngurta pezull, Vajrat dhe yndyrat,	Para dhe gjatë punimeve të ndërtimit; Nje jave pas perfundimit te ndertimit te urave
	Direktiva Kuadër e Ujit 2006/44 “Për cilësinë e ujërave të ëmbla që kanë	Harxhimi i ujit	Vëllimet e ujit të përdorur: kampe ndërtimi; prodhimi i betonit; sperkatje kunder pluhurit; etj.	Vazhdimisht

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislatoni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
	<p>nevojë për mbrojtje për të mbështetur jetën e peshqve”;</p> <p>Ligji 111/2012 “Për Menaxhimin e Integruar të Burimeve Ujore”;</p> <p>VKM 379/2016 “Për miratimin e rregulloreve për cilësinë e ujit të pijshëm”;</p> <p>VKM 267/2014 “Për miratimin e listës së lendeve paresore në mjedisin ujor”</p> <p>VKM 246/2014 “Për përcaktimin e normave të cilësisë së mjedisit për ujërat sipërfaqësore”.</p>	<p>Restaurimi i shtretërve dhe brigjeve të lumenjve e perrenjve, pas ndertimit</p>	<p>Shpërndarja dhe shtrirja e habitateve të rrjedhave ujore;</p> <p>Fotografi që krahasojnë gjendjen para dhe pas ndertimit.</p>	<p>Para punimeve të ndertimit të urave;</p> <p>Pas punimeve rehabilituese</p>
Mjedis biologjik tokesor	<p>BERZH, PR6: Ruajtja e biodiversitetit dhe menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore të gjalla;</p> <p>BERZH, PR3: Efiçienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes;</p> <p>Konventa për ruajtjen e kafshëve të egra e habitateve natyrore europiane;</p>	<p>Inspektimi i vendit të ndertimit dhe auditimi i të gjitha objektivave, aktiviteteve dhe rezultateve të Planit të Veprimit për Biodiversitetin.</p>	<p>Të dhënat që verifikojnë zbatimin e masave zbutëse;</p> <p>Përqindja e restaurimit përmes zonës me pyje dhe shkurre nga km 132.5 deri në km 135.75;</p> <p>Përfundimet e auditimeve të kryera nga ARM dhe MTM</p>	<p>Cdo javë dhe cdo ditë para, gjatë dhe pas ndertimit</p>

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislatoni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
	Direktiva e BEsë për Habitatet; Ligji 9587/2006 “Për mbrojtjen e biodiversitetit”; Ligji 81/2017 “Për Zonat e Mbrojtura”; Ligji 1006/2008: “Për mbrojtjen e faunës së egër”; Ligji 10120/2009 “Për mbrojtjen e bimëve mjekësore”			
Peisazhi dhe aspektet pamore	BERZH, PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve e ndikimeve mjedisore dhe sociale; BERZH, PR6: Ruajtja e biodiversitetit dhe menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve te gjalla natyrore. Praktika më e mire, sipas Udhëzuesit për Vlerësimin ne Ndikimit ne peisazh dhe ne aspektet pamore.	Monitorimi i zonës së projektit sigurohet nga specialisti i peizazhit/ekologjisti, gjate rehabilitimit	Të dhënat që verifikojnë zbatimin e masave të restaurimit; Prania e gardhit/rrethimit mbrojtës për të mbrojtur bimësinë	Cdo jave

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislatoni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
Zenia dhe perdorimi i tokes	BERZH, PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit; BERZH, PR5: Blerja e tokës, kufizimet në përdorimin e tokës dhe zhvendosja e pavullnetshme; Ligji 8561/1999 “Për shpronësimet dhe marrjen e përkohshme të pronës private për interes publik”, i ndryshuar në vitin 2016, dhe 4 VKM përcaktojnë procedurat për shpronësimin e pasurive të paluajtshme.	Monitorimi i marrëveshjeve të nënshkruara kompensimet; Mirëmbajtja e mekanizmit të ankesave	Numri i pronarëve të tokës që kanë nënshkruar marrëveshje kompensimi; Përqindja e ankesave domethënëse që kanë marrë përgjigje dhe që janë zgjidhur	Cdo dite
Ekonomia dhe punesimi	BERZH, PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit; IFC PS dhe IFC General EHS Guidelines;	Punësimi i përkohshëm dhe ndikimi ekonomik në nivel lokal;	Numri i kontratave me kompanitë vendase, dhe shuma (në Euro) e secilës kontratë	Para ndërtimit; dhe Kur është e nevojshme edhe gjatë ndërtimit

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
	Legjislacioni shqiptar; Pervoja me e mire.	Monitorimi i punësimit të grupeve të cenueshme	Euro të shpenzuara për mallrat dhe shërbimet shqiptare; Përqindja e kontraktorëve të trajnuar për politikën socioekonomike Euro e shpenzuar për mallra dhe shërbime në Shqipëri; Përqindja e fuqisë punëtore të pakualifikuar brenda vendit; Numri i punonjesve vendas; Numri i punonjesve nga grupet e cenueshme lokale.	Cdo muaj
Trashegimia kulturore	BERZH, PR8: Trashegimia Kulturore IFC PS 8; Ligji mbi Trashegimienë Kulturore dhe Muzete	Monitorimi i aktiviteteve zbutëse; Mirëmbajtja e mekanizmit të ankesave	Përfundimi i raportimit të kërkuar, përfshirë: Regjistrat ditore të monitorimit arkeologjik; dhe Regjistrimi sipas procedurës së gjetjeve të rastesishme (chance find procedure)	Cdo ditë dhe cdo javë, sipas gjetjeve të rastesishme
			Përqindja e shmangies së objekteve/vendeve të trashëgimisë kulturore, aty ku është e mundur; Përqindja e mbulimit në listën kontrolluzytare të zonave të mbrojtura arkeologjike;	Cdo muaj

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
			<p>Përqindja e ankesave që kanë marrë përgjigje dhe që janë sqaruar;</p> <p>Përqindja e përdorimit të Kodit të Sjelljes për menaxhimin e projektit dhe fuqinë punëtore.</p>	
Infrastruktura	<p>BERZH, PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit;</p> <p>IFC PS edhe IFC General EHS Guidelines;</p> <p>Legjislacioni shqiptar;;</p> <p>Pervoja me e mire.</p>	<p>Marrëveshjet e nënshkruara me autoritetet dhe kompanitë publike;</p> <p>Mirëmbajtja e mekanizmit të ankesave</p>	<p>Numri i subjekteve që kanë një marrëveshje të nënshkruar;</p> <p>Përqindja e përgjigjeve ndaj ankesave me domethënëse;</p>	Cdo muaj
Trafiku dhe transporti	<p>BERZH, PR10: Publikimi i informacionit dhe angazhimi i palëve të interesit</p>	<p>Ndikimet e mundshme lidhur me trafikun;</p> <p>Parametrat që lidhen me trafikun;</p> <p>Mirëmbajtja e mekanizmit të ankesave</p>	<p>Të dhënat që tregojnë periudhat e njoftimeve për dëmtimet dhe mbylljet e rrugëve;</p> <p>Regjistri i të dhënave dhe të gjitha njoftimeve;</p> <p>Numri i ditëve kur preken rruget; dhe kilometrat e rrugëve të prekura;</p> <p>Regjistrimi i rrugëve të riparuar/rehabilituara</p>	Cdo muaj

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
Menaxhimi i mbetjeve	<p>BERZH, PR3: Efiçienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes;</p> <p>Ligji 10463/2011, “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve”, i ndryshuar;</p> <p>VKM 687/2015 “Për miratimin e rregullave për mbajtjen, përditësimin dhe publikimin e të dhënave për diferencimin e grumbullimit të mbetjeve në burim.</p>	<p>Inspektimi vizual i ndotjes së mundshme nga të gjitha llojet e mbeturinave</p>	<p>Numri i rasteve kur mbetjet kanë ndotur mjedisin;</p> <p>Përfundimet e auditimeve të kryera nga pushteti vendor dhe agjencitë shtetërore përkatëse;</p>	Cdo dite
Shëndeti, siguria dhe sigurimi	<p>BERZH, PR4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi në punë;</p> <p>IFC PS dhe IFC General EHS Guidelines;</p> <p>Pervoja me e mire;</p> <p>VKM 564/2013: “Për miratimin e rregullave për Kërkesat Minimale të Sigurisë dhe Shëndetit në Vendin e Punës”;</p>	<p>Shëndeti i komuniteteve lokale dhe punëtorëve;</p> <p>Trajnime;</p> <p>Pajisjet e ndihmës së parë në vendin e punës</p>	<p>Raporte mbi monitorimin e objekteve shëndetësore për kushtet e strehimit të punëtorëve, dhe kujdesit shëndetësor e ndihmës së shpejte në kampet t punës dhe kantierin e ndërtimit;</p> <p>Kontrollet shëndetësore të kryera cdo 6 muaj për të gjithë punëtorët;</p> <p>Të dhënat e trajnimit për objektet shëndetësore dhe gjendjen e pajisjeve të ndihmës së shpejtë;</p>	Cdo muaj

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislacioni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
	Ligji 5/2014: “Për sigurinë dhe shëndetin në ndërtim”			
Kushtet e punës – Manaxhimi i fuqise punetore	BERZH, PR2: Kushtet e punësimit dhe punës; BERZH, PR 4: Shëndeti, siguria dhe sigurimi në punë; VKM 564/2013: Për miratimin e rregullave “Për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit në vendin e punës”; Ligji 10237/2010: “Për sigurinë dhe shëndetin në punë”, i ndryshuar.	Vlerësimet e paraqitjes së H&S për nënkontraktorët; Monitorimi i Pajisjeve Personale Mbrojtëse (Personal Protective Equipment); Monitorimi dhe auditimet e H&S.	Numri i përgjithshëm i incidenteve të regjistruara; Incidentet që shkaktojnë humbje kohe dhe tregues të tjerë të shëndetit dhe sigurisë (H&S); Regjistrimet për parametrat e kontrolleve shëndetësore; Regjistrime mbi gjendjen e Pajisjeve Personale Mbrojtëse (PPM – PPE); Numri i rasteve kur është vënë re mospërputhje me standartet bazë të ILOs.	Auditim javor mbi shëndetin dhe sigurinë (H & S)
		Anketa mbi fuqinë punëtore; Mbjajtja e mekanizmit të ankesave; Mbjajtja e të dhënave të trajnimit.	Rezultatet e vëzhgimeve/anketimit të fuqisë punëtore; Problematika e ankesave të popullatës vendore dhe punëtorëve; Të dhënat për numrin e rasteve kur është shkëlur Kodi i Sjelljes; Pajtueshmëria me trajnimet e kryera.	Cdo muaj

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislatoni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
Dhuna me bazë gjinore	PR1 Vlerësimi dhe Menaxhimi i Rreziqeve dhe Ndikimeve Mjedisore dhe Sociale	Dhuna e mundshme me bazë gjinore brenda fuqisë punëtore	<p>Kodi i Sjelljes të hartohet në përputhje me legjislatonin kombëtar. Barazia gjinore, diskriminimi pozitiv dhe çështjet e ngacmimit seksual dhe qasja ndaj ndjeshmërisë gjinore duhet të përfshihen.</p> <p>Të gjithë punëtorët të trajnohen në gjuhën e tyre amtare për Kodin e Sjelljes;</p> <p>Të gjithë punëtorët të marrin trajnime për orientimin e projektit dhe ndërgjegjësimin kulturor që mbulon çështje të ndjeshme sociale në komunitetet lokale;</p> <p>Të zhvillohet mekanizmi i ankesave dhe të merren ankesat me bazë gjinore dhe masat e nevojshme në përputhje me rrethanat.</p>	Parakonstruksioni; Ndërtimi;
Aksidentet	Udhëzues për kushtet për të garantuar sigurinë dhe për të menaxhuar ngjarjet jorutinë; Pervoja me e mire;	Monitorimi i rreziqeve nga ngjarjet jorutinë	Regjistrimi i numrit të aksidenteve; Të dhënat për numrin e rasteve kur është shkelur respektimi i Planit të Reagimit Emergjent	Cdo dite

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislatoni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
	Standartet shqiptare.			

Infrastructure Project Facility –
Technical Assistance 6
(IFP6) – TA 2016032 RO IPA

Linjës Hekurudhore Vorë – Hani i Hotit, Shqiperi

Mjedis

Mjedisit

WB16-ALB-TRA-01

Projekti i Zbatimit për Rehabilitimin e

Studimi i Vleresimit të Ndikimit në

Plani i Menaxhimit dhe Monitorimit të

Table 4.4_Veprimtaria vëzhguese/monitoruese gjatë funksionimit dhe mirëmbajtjes së hekurudhës

Treguesi mjedisor (Indicator)	Standartet / legjislatoni (Requirements)	Detyrat e monitorimit (Monitoring Task)	Parametrat/treguesit e monitoruar/vezhguar (Monitoring Parameter)	Koha/shpeshtesia (Timing)
Cilesia e ajrit	PR3 e BERZH: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; IFC Guidelines (Environmental , Health and Safety Guidelines); Directiva 2008/50/EC; VKM 352/2015; Ligji 162/2014	Monitorimi i emetimeve në ajër në stacione, kryesisht në stacionet e mallrave	Sipas kerkesave te VKM 352/2015	Vazhdimisht (sipas nevojave)
Zhurmat dhe dridhjet	PR3 e BERZH: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; IFC Guidelines (Environmental , Health and Safety Guidelines); Ministry of Environment Ordinance 1037/1, dated 12.4.2011; Ligji 9774/2007	Monitorimi i zhurmës në qytetet Lezhë dhe Shkodër në fillim të fazës së funksionimit; dhe përpara ndërtimit të barrierave kunder zhurmës; si dhe pas vendosjes tyre	Nivelet e zhurmave ditën dhe natën	Vazhdimisht (sipas nevojave)

<p>Erozioni dhe sedimentimi</p>	<p>BERZH, PR1: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve e ndikimeve mjedisore e sociale; Standartet shqiptare; Pervoja me e mire</p>	<p>Monitorimi i erozionit në shtretërit e lumenjve dhe përrenjve; Identifikimi dhe raportimi i ngjarjeve erozive; Restaurimi i shtretërve dhe brigjeve të lumenjve e perrenjve në vendkalimet e tyre.</p>	<p>Krahasimi i fotografive para dhe pas ndertimit në kalimet e lumenjve dhe përrenjve; Numri i ngjarjeve erozive të shkaktuara nga aktivitetet e projektit; Përqindja e ngjarjeve erozive të lidhura me projektin, të zbuluara dhe korrigjuara; Fotografi që krahasojnë gjendjen para dhe pas ndertimit të urave.</p>	<p>Pas punimeve rehabilituese</p>
<p>Ekologjia tokësore</p>	<p>PR6 e BERZH: Ruajtja e biodiversitetit dhe menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve të gjalla natyrore; PR3 e BERZH: Eficienca e Burimeve dhe Kontrolli dhe Parandalimi i Ndotjes; Konventa për ruajtjen e kafshëve të egra evropiane dhe habitateve natyrore; Direktiva e BEsë për Habitatetet; Ligji 9587/2006 "On Biodiversity Protection"; Ligji 81/2017 "On Protected Areas"</p>	<p>Verifikimi i rezultateve të arritura në realizimin e objektivave të Planit të Veprimit për Biodiversitetin.</p>	<p>Rregjistrime që verifikojnë zbatimin e masave zbutëse; Përqindja e restaurimit të sipërfaqes përmes zonës me pyll dhe shkurre nga km 132.5 deri në km 135.75; Përfundimet e auditimeve të kryera nga ARM dhe MTM</p>	<p>Cdo 6 muaj, për një kohezgjatje prej 10 vjetësh</p>

<p>Peisazhi dhe aspektet pamore</p>	<p>PR1 e BERZH: Vlerësimi dhe menaxhimi i rreziqeve dhe ndikimeve mjedisore dhe sociale; PR6 e BERZH: Ruajtja e biodiversitetit dhe menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve të gjalla natyrore. Praktika më e mire, sipas Udhëzuesit për Vlerësimin në Ndikimit në peisazh dhe në aspektet pamore.</p>	<p>Monitorimi i zonës së projektit kryhet nga një specialist peizazhi/ekolog, gjatë rehabilitimit,</p>	<p>Regjistrime që verifikojnë zbatimin e masave rehabilituese; Prania e instalimit të gardhve/rrjetave/mbulesave, për të mbrojtur/lehtësuar restaurimin e bimësisë</p>	<p>Cdo vit</p>
<p>Shëndeti i punetoreve</p>	<p>PR4 e BERZH: Shëndeti, siguria dhe sigurimi; IFC PS dhe IFC General EHS Guidelines; Standartet shqiptare; Pervoja me e mire</p>	<p>Shëndeti i punëtorëve; Kryerje kualifikimesh/trainimesh; Vendosje e shërbimit të ndihmës së shpejte në stacionet kryesore</p>	<p>Raporte mbi monitorimin e objekteve shëdetesore; dheshërbimet e ndihmës së shpejte në stacionet kryesore; Kontrollat shëndetësore 6 mujore, për të gjithë punëtorët; Të dhënat e kualifikimeve/trainimeve për gjendjen e pajisjeve të ndihmës së shpejte</p>	<p>Vdo muaj</p>
<p>Aksidentet</p>	<p>Udhëzues për kushtet për të garantuar sigurinë dhe për të menaxhuar ngjarjet jorutinë; Pervoja me e mire; Standartet shqiptare.</p>	<p>Monitorim i rreziqeve nga ngjarjet jo rutinë (incidentet e trenave dhe aksidentet hekurudhore në linjë të hapur dhe stacione)</p>	<p>Regjistrimi i numrit të aksidenteve; Regjistrime për numrin e rasteve kur është shkelur respektimi i Planit të Reagimit Emergjent.</p>	<p>Vazhdimisht</p>

Infrastructure Project Facility –
Technical Assistance 6
(IFP6) – TA 2016032 R0 IPA

Linjës Hekurudhore Vorë – Hani i Hotit, Shqiperi

Mjedis

Mjedisit

WB16-ALB-TRA-01

Projekti i Zbatimit për Rehabilitimin e

Studimi i Vleresimit të Ndikimit në

Plani i Menaxhimit dhe Monitorimit të

Infrastructure Project Facility –
Technical Assistance 6
(IFP6) – TA 2016032 R0 IPA

Linjës Hekurudhore Vorë – Hani i Hotit, Shqiperi

Mjedis

Mjedisit

WB16-ALB-TRA-01

Projekti i Zbatimit për Rehabilitimin e

Studimi i Vleresimit të Ndikimit në

Plani i Menaxhimit dhe Monitorimit të